

ŞAHİTLER VE KURBANLAR

HAK-İ TAHİRULLAH

Kuran Okumakla **Ali** Bulunmaz
Onu Dinlemekle Mümin Olunmaz
Yaşıa Ki Bulasın Can Bul Ki Olasın.

BİRİNCİ BÖLÜM

GELENLER

Kâfirler Allah'ın Nurunu ağızları ile ve kalpleri ile söndürmek istese de Allah nurunu tamamlayacaktır.

Evet, öylede oluyordu. Hz Muhammedin Artık kazanacağını kesin olarak anlayan kâfirler arasında çoktan fikir alış verişi yayılmaya ve strateji planları konuşulmaya başlamıştı. Medine'den gelen istihbarat ajanları en geç 6 yahut 7 ay içinde Hz Muhammedin Mekke'yi büyük bir kuvvet ile ele geçireceğini ne kadar kafir var ise malını canını alacağını bildiriyordu

Amr İbn As şöyle anlatıyor: “Biz Ahzab gününde Hendek savaşından Mekke'ye döndüğümüzde Kureyş'ten benim gibi düşünen bazı kimseleri bir araya getirdim. Onlar beni dinlerlerdi. Onlara:

Biliyorsunuz ki, Muhammed'in işi gittikçe kuvvetleniyor, hem de korkunç bir şekilde güçlenmektedir. Ben bu konuda bir şey düşünüyorum. Acaba siz ne dersiniz? diye sordum. Onlar da

Görüşün nedir? Dediler.

Amr İbn As şöyle anlatıyor: Sonra yoluma devam ederek Mekke ile Taif arasında Hidde denilen yere vardım. Baktım ki benden önce iki kişi oraya gelmiş bir çadıra girmek üzereydiler. Birisi çadıra girmişti, diğeri de iki deveyi tutmaktaydı. Dikkat edince onun Halid b. Velid olduğunu anladım. Ona nereye gittiğini sordum. Dedi ki:

Muhammed'e gidiyorum. Halk İslâm dinine girdi. İşe yarayanlardan Müslüman olmayan hiç kimse kalmadı. Allah'a yemin ederim, eğer biraz daha durursak, kelerin deliğinden çıkarıldığı gibi bizi yerimizden çıkaracak. Dedim ki:

Ben de Muhammed'e Müslüman olmaya gidiyorum. Sonra Osman b. Talha dışarı çıktı. Bana merhaba dedi. Hepimiz aynı yerde konakladık

İbn İshak (Amr İbn As'dan); Bidaye, IV/142. (Bu hadisi İmam Ahmed ve Tabarani de Amr'dan benzer ibaretle nakletmiştir. Heysemi IX/351 (İki rivayetin ravileri de sikadır.) Bidaye, IV/237 (Beyhaki, Vaki'den)

Halid Bin Velid Anlatıyor

Benimle Osman b. Talha, Ye'cüc denilen yerde buluşmak üzere sözleştik. Eğer ben ondan önce gidersem onu bekleyecektim. O da benden önce giderse beni bekleyecekti. Biz

sabahın erken saatlerinde yola koyulduk. Ye'cüc'de sabah olmadan önce birleştik. Böylece El Hide denilen yere varıncaya kadar gittik. Orada Amr b. As'ı gördük. Amr:

“Size merhabalar olsun” dedi. Biz de

“Sana da merhabalar olsun” dedik. Amr:

“Nereye gidiyorsunuz?” deyince,

“Peki, sen nereye gidiyorsun? Seni Mekke'den çıkaran şey nedir?
Dedik. O:

“Sizi çıkartan nedir?” diye sordu. Dedik ki:

“Biz İslâm'a gireceğiz, Muhammed'e tabi olacağız”. Amr da:

“İşte beni de buraya getiren budur” dedi. Böylece arkadaş olarak biz Medine'ye vardık. Zer Harra denilen yerde develerimizi çöktürdük, bağladık.

Bizim peygambere gelmemiz hicretin sekizinci senesinde ve Safer ayında idi. Vakidi (Halid'den); Bidaye, IV/328 (İbn Asakir de benzer şekilde rivayet etmiştir). Kenzü'l-Ummal VII/30. Muhammed Yusuf Kandehlevi, Hayatu's-Sahabe, Akçağ Yayınları: 1/145-147.

Halid, Amr ve Osman 629 yılının sefer ayında Medine'ye gelerek İslam'a girmiştir. Amr bin asın ifadesi de daha önceden istihbarat aldıklarını canlarını kurtarmak için bu işe giriştiklerini doğruluyor.

Bundan tam 7 ay sonra ramazan ayında Mekke fethinden olmuş istihbarat doğru çıkmıştır.

Ebu Süfyanın Stratejisi

Osman Amr ve Halid keskin bir strateji ile Medine'ye vararak Hz Muhammed'e biat edip hem canlarını hem de mallarını kurtarmış oldular.

Ancak Ebu süfyan hem daha gururlu hem de daha kindar ve inat idi. Kendisi de böyle bir strateji izlemek arzu ediyordu ama o ana kadar ki duruşu ve Haşim oğullarını olan düşmanlık ve kan davası onu engelliyordu. Karısının tutumu da ortada idi. Bu sebepten bu arzusunu içine attı ama zaman daraldıkça yayılan haberler iç acısı değildi. Ya tamamen kaybedecek hem canından hem malından olacak ya da o da Osman ve Amr bin as gibi varıp Hz Muhammed'e biat edecekti.

Elbette bu biat gönülden olmayan bir münafık biatı olacaktı çünkü gayesi içine düşeceği durumdan kurtulmak ve canını kurtarmaktı.

Sonunda Ebu süfyan karar verdi Muhammed'e gidecek ve özür dileyecek idi.

Ancak direk gidemiyordu çünkü kendisine zarar vermelerinden korkuyordu. Gizlice Osman'a ve Amr bin asa haber ilettiler. Gayesi ve amacını bildirdi. Kendisi ile Mekke Medine arasında bir buluşma yeri tayin ettiler.

Ebu süfyan siz kendi can ve malınızı nasıl güvence altına aldı iseniz bende böyle yapmak arzu ediyorum. Ve korkuyorum ki bunu hemen yapmaz isem sonunda yapacak fırsatım olmayacak. Dedi.

Osman ve Amr bin as biz Bu niyetini Muhammed'e açar onun kalbini yumuşatırız dediler. Bir daha haberleşmenin üzere ayrıldılar.

Amr bin as ve Osman Hz Muhammed'e yavaş yavaş Ebu süfyanın niyetini, Müslüman olmak arzusunu ve samimi olduğunu bildirdiler öyle ki Hz Muhammed Ebu süfyanın niyetini biliyor idi Hakkında vahide almış idi ki Onlar Müslümanlar ile karşılaşınca sizdeniz derler tenhada dostlarına onlarla alay ediyoruz derler. Buyurdu Hak Teâlâ.

Ayrıca Hak Teâlâ Münafık 1-8 ayeti ile Hz Muhammed de onların halini açıkça bildirmişti.

Münafikun süresi ayetleri şöyledir

(Ey Muhammed!) Münafıklar sana geldiklerinde, “Senin, elbette Allah’ın peygamberi olduğuna şahitlik ederiz” derler. Allah senin, elbette kendisinin peygamberi olduğunu biliyor. (Fakat) Allah, o münafıkların hiç şüphesiz yalancılar olduklarına elbette şahitlik eder.

Yeminlerini kalkan yaptılar da insanları Allah’ın yolundan çevirdiler. Gerçekten onların yaptıkları şey ne kötüdür!

Bu, onların önce iman edip sonra inkâr etmeleri, bu yüzden de kalplerine mühür vurulması sebebiyledir. Artık onlar anlamazlar.

Onları gördüğün zaman kalıpları hoşuna gider. Konuşurlarsa sözlerine kulak verirsin. Onlar sanki elbise giydirilmiş kereste gibidirler. Her kuvvetli sesi kendi aleyhlerine sanırlar. Onlar düşmandır, onlardan sakın! Allah onları kahretsin! Nasıl da (haktan) çevriliyorlar!

O münafıklara, “Gelin, Allah’ın Resulü sizin için bağışlama dilesin” denildiği zaman başlarını çevirirler ve sen onların büyüklük taslayarak uzaklaştıklarını görürsün.

Onlara bağışlama dilesen de, dilemesen de onlar için birdir. Allah, onları asla bağışlamayacaktır. Çünkü Allah, fasıklar topluluğunu doğru yola iletmez.

(Burada Halid bin Velidin ısrarı üzerine peygamberin dua etmesi hususu geçmektedir)

Hâlid, günahlarını bağışlaması için Allah'a dua etmesini kendisinden isteyince Hz. Peygamber, "İslâmiyet daha önceki günahları siler" cevabını verdi. Hâlid öyle de olsa dua etmesini isteyince Resûl-i Ekrem aynı cevabı tekrarladı. Bu cevaba rağmen, "Öyle de olsa Yâ Resul Allah dua buyursanız" deyince Hz. Peygamber, "Allah'ım! Daha önce yaptıklarından dolayı Hâlid'i bağışla!" diye dua etti.

İKİNCİ BÖLÜM

FETİH

Ebu süfyan planladığı gizli girişimi ile sonunda amacına ulaşmıştı fethe yakın bir zaman Mekke'den gizlice ayrıldı amr bin as ve Osman ile buluştu. Burada Osman'ı seçme sebebi Osman'ın ümeyye oğullarından olması ve sadece ona güvenebilmesi idi. Yine de Ebu süfyan kimseye güvenmiyordu.

Osman Ebu süfyanı olarak korunaklı bir şekilde Hz Muhammed'e getirdi. Öyle ki Gerçekten Muhammedin yanında Müslüman olanlar Ebu süfyana ileri derecede kin besliyor idi. Özellikle Hz Ali ona dehşet bir şekilde bakıyordu.

Hz Muhammed Alinin bu halini görünce usulca eli ile tamam sakin ol işareti yaptı. Hz Aliyi tutan tek şey bu işaret oldu, yavaşça sükûnete vardı Ali.

Ebu sufyan yeminler etmeye özürler dilemeye başladı. Hz Muhammed Affedici Allah'tır dedi. Kim samimi bir kalp ile Allaha teslim olup yönelir ise muhakkak Allah çok bağışlayıcıdır dedi.

Ebu süfyan o vakit Müslüman oldum dedi. Oysa olmamış sadece kendini kurtarmak için yalan söylemişti. Elbette Hz Muhammed bunu çok iyi biliyordu.

Hz Ali sordu, Ey Muhammed neden izin vermedin ki dedi.

Hz Muhammed Onlar bize saldırmadıkça biz onlara saldırmayacağız dedi.

Ebu süfyan Hz Muhammed'e Benim bu işim gizli kalsın dedi. Ben şimdi birden gidip size tabi olduğumu söylersem muhakkak hem ailem hem kabilem bana düşman olur. Benim işimi kolaylaştır dedi.

Ebu süfyan Mekke'ye döndü

Fetih günü Hz Muhammed Mekke'ye gelince Ebu süfyan onu karşıladı hiç bir çatışma olmadan ona Mekke'yi teslim etti.

Ebu süfyan aşikâr oldu kabilesi ona kinlense de ellerinden bir şey gelmedi canlarını kurtarmak için sustular

Ebu Süfyân, kendi evine sığınanlara Hz. Peygamber'in aman vereceğini Mekkelilere söyledi. O zaman ona herkesten önce Hind karşı çıktı ve kocasının sakalından tutarak öldürülmesini istedi.

Ebu süfyan durumu vaziyeti ve planlarını hint e bir bir anlatıp ona ben sizinleyim dedi onlar ile alay ediyorum dedi. Allah'ın ayeti tamam oldu.

Bu kadar kini olan hint garip bir şekilde Ebû Süfyân'dan bir gün sonra o da Müslüman oldu. Burada Ebu süfyanın hindi ikna ettiğini görüyoruz.

Peygamber onlar ile konuşurken hint gene nefretini saklayamadı.

Kadınların zina etmemesi üzerinde konuşulurken Hind söze karışarak hür kadının zina edemeyeceğini yaptıklarının zina sayılmadığını söyledi. Sıra çocukları öldürmeme maddesine gelince, "Onları siz öldürdünüz" veya "Biz onları küçükken yetiştirdik, büyüdükları zaman sen onları Bedir'de öldürdün" dedi.

Bundan sonra yeni planlar yeni oluşumlar yeni dengeler başlıyordu.

Münafıklar artık kendilerini güvene almışlardı. Bundan sonra yapacakları bu güveni kullanarak yavaş yavaş iktidara yerleşmek ve Hz Muhammed'den kurtulmak olacaktı.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

HUNEYNDE BİR MÜNAFIK

Huneyn Savaşı ve Ebû Süfyan Mekke'nin fethinden kısa bir süre sonra gerçekleştirilen Huneyn savaşına pek çok Kureyşli gibi Ebû Süfyan'ın da katıldığı görülmektedir.

O, bu savaşta, uzun bir aradan sonra ilk defa sıradan bir asker olarak bulunmuştur. Bilindiği üzere Huneyn savaşının ilk safhasında Müslüman askerler, çeşitli sebeplerden dolayı düşman askerleri karşısında paniğe kapılarak dört bir tarafa kaçışmaya başlamıştır. Bu kaçış, Allah'ın lütfü ve başta Hz. Peygamber olmak üzere bazı Müslümanların gayreti ile bir bozguna dönüşmeden sona erdirilmiştir.

Savaş esnasında Müslümanların kaçışmaya başladığı bir dönemde Ebû Süfyan'ın bir Müslümana yakışmayacak bir tavır üzerinde olduğu görülmüştür. Savaş esnasında Müslümanların kaçışmaya başladığını gören Peygamber'in yakınındaki bir grup Mekkeli, nefislerindeki düşmanlıktan dolayı ileri geri konuşmaya başladılar. Bunların hepsi de Fetih günü Müslüman olmuş kimselerdi. Muhtemelen Amr bin as ve Halid bin velid de onlardandı.

Bu grup arasında yer alan Ebû Süfyan, kaçış manzarasını görerek:

Bunların bozgunu ancak (Kızıl) denizde son bulur. Onun (Muhammed) sadağındaki oklar bile onu gözlerine kestirerek onu hedef almışlardı. Demiştir.

Gene aynı grup içerisinde yer alan Cebele b. el-Hanbel de bağırarak şöyle demiştir:

” Bu gün büyü bozuldu.” Bunun üzerine orada bulunan ve henüz müşrik olan Safvan b. Ümeyye:” Sus, dişlerin dökülsün! Andolsun ki Kureyşten birisinin bizi idare etmesi, Sakifli birisinin bizi yönetmesinden daha sevimlidir.” demiştir.

Yukarıdaki rivayetten hareketle daha sonraki dönemde yaşayan bazı tarihçiler, Ebû Süfyan’ın Mekke’nin fetih olunduğu gün istemeyerek Müslüman olduğunu ve bu isteksizliğinin daha sonraki dönemlerde de devam ettiğini söylemişlerdir. Bu rivayete ek olarak Hz. Peygamber’in, “kalpleri İslam’a ısındırılacak insanlara verdiği maldan ona da vermiş olmasının da böylesi bir kanaate varmada büyük rolünün olduğu anlaşılmaktadır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

BİR CİNAYET İKİ İHANET

Buhari'nin anlatımlarının birkaç yerinde, Müslim'de ve başka da birçok İslami eserde ortak olarak işlenen şöyle bir olay var: Hz. Muhammed son hastalığında ölüm döşeğindeyken bir ara ayılınca bakıyor ki ona ağız yoluyla ilaç içiriyorlar. Bunu görünce çok kızıyor ve “Sizi, sakın ola bana bir şey içirmeyin diye uyardım mı? Neden bana ilaç içirdiniz? Hepiniz bu ilaçtan içeceksiniz, ben de bakacağım; ancak amcam Abbas hariç. Çünkü o sizinle beraber değil, planın içinde o yoktur” diyor. Bazı rivayetlere göre, Hz Muhammed bu ilaç meselesini fark edince onlara soruyor, kim yaptı diye? Onlar da amcan Abbas yaptı yanıtını verince kendisi, içinizde zaten tek sağlam kişi amcamdır diyor.

Zaten bu konuda hem Buhari, hem de Müslim bağımsız bir bölüm açmışlar: Ledud bölümü. Ve her iki kaynağın sarıhleri de, “Ledud’, hastanın istemediği halde, rızası dışında kendisine verilen ilaç demektir.” tanımını da yapmışlardır.

İbni Sad gibi bazı İslam tarihçileri bu konuda net süre de veriyorlar. Pazar günü ona ilaç içiriyorlar, ondan sonra çok ağırlaşıyor ve pazartesi günü, yani bir gün sonra vefat ediyor.

Çok ağırlaştığını duyup da yanına gelen Üsame b. Zeyd, “Geldiğimde bana bakıyordu; ancak artık konuşamıyordu.” diyor.

Hadisten, orada bulunanlar içinde yalnız amcasına güvendiği kesin. Kalanlar zaten eşleri Ayşe ve Hafsa (ki zaten hasta iken Ayşe’nin evinde kalıyordu). Çok açık ki onlara güvenmemiş. Çünkü onun ihtiyaç duyup böylesine bir uyarıda bulunması, sakın benden habersiz bana ilaç içirmeyin demesi, aslında birçok şey ifade ediyor. Demek ki kuşku duyduğu bazı emareler daha önce yaşanmış ki, onlara güvenmiyor. O nedenle kendilerini ilaç içirmeme konusunda uyarıyor.

Gerçi burada Ayşe’nin yaptığı bir savunma da var. Şunu diyor: Aslında bizim yaptığımız bir şey yok; ancak Muhammed ilaçtan korktuğu için kızıyor. Herhalde Ayşe bu kadarını da becerebilir; hemen kalkıp “ben yaptım” diyecek hali yok. Bir de benzer şüphe içerikli hadisleri hep Ayşe anlatıyor, neden diğer eşleri de bu anlatımlarda yok, neden bunlar hep Ayşe’ye dayalı? Bu durum Ayşe’nin aktif olarak bu planların içinde olduğunu gösteriyor.

İlginçtir ki bu hadisleri açıklayan, bunlar üzerinde şerh yapan kişiler, eften püften noktalar üzerinde durmuşlar. Mesela buna bakarak, acaba hastaya, isteği dışında ilaç verilir mi gibi şeyler. Kimse, acaba Ayşe-Hafsa aracılığıyla böyle bir planın

uygulanması mümkün mü, siyasi bir komplo ihtimali var mı diye bu konuda kafa yormamış veya bilerek değinmek istememiş.

Ayşe, “Hayatımda Muhammed’in ateşi ve ağrısı kadar şiddetli bir ağrı-ateş görmedim” diyor. Hz Muhammed kendi ateşi hakkında, “Bana yedi kuyudan su getirin, kullanayım da belki biraz serinlenirim; ama ateşimin düşüreceğini hiç sanmıyorum.” diyordu.

Üç yıl önce yediği zehirli bir yemekten dolayı aniden bu kadar aşırı derecede ateş ve ağrı olur mu, bunu, ilgili dalın uzmanlarından sormak lazım. Belki tekrar olur ama bir kere Yahudi bir kadının ona zehirli bir yemek ikram etmesi ve onun da yemesi meşhurdur, buna kimsenin itirazı yok. Çünkü bu konuda kanıtlar güçlü ve hayli fazla. Yalnız gerçekten üç yıl önce ve o günkü şartlarda zehirli bir yemek bu kadar zaman sonra kendini gösterir mi, bunu bilemiyorum.

Bir de şu çok önemli; ister o zehirli etin etkisi olsun, ister olmasın; burada farklı bir komplo, farklı bir cinayet nedeni söz konusu: Ömer ve Ebubekir’in, kızları aracılığıyla Muhammed’i öldürdükleri iddiası var ortada. O nedenle, eski zehirli ilacı bunun dışında tutmak lazım

Her ne kadar hadiste, hepiniz teker teker bu ilaçtan içersiniz deniliyorsa da, bir kere o an artık bunun pratik olarak

uygulanması mümkün değildir. Çünkü Hz. Muhammed ölüm döşeginde ve o yataktan da artık bir daha kalkamıyor, vefat ediyor. Bir de şu da mümkün: Olayın izini kaybettirmek için, Ayşe tarafından böyle bir ifade bilerek uydurulmuş olabilir ki “Efendim tehlikeli bir ilaç olsaydı, onlar içtiğinde kendileri de ölmüş olacaktı. Dolayısıyla ona içirilen ölümcül bir madde değilmiş...” densen, gibi bir savunma amacı söz konusu olabilir.

Bir kere Buhari ve Müslim’de geçen hadislerde, “O ilaçtan Ayşe ve Hafsa da içtiler.” açıklaması yok. Buhari bu hadisi birkaç yere almış, hiçbirinde “içtiler” ifadesini almamış. Müslim de içtiler demiyor. Şayet alsalar da önemi yok. Çünkü bu gibi kelimelerin eklenmesi şüphe uyandırmak içindir, bunlar bilerek hadis metnine eklenmiştir ve asılsızdır.

Bir kere Hz. Muhammed’in o ilaç için bu kadar sert reaksiyon göstermesi kafaları karıştırıyor: Demek ki bildiği bir şey varmış.

Bir de Buhari’de geçen ve Ayşe’ye dayanan şöyle bir hadis var: “Muhammed ölüm döşeginde iken dedi ki, Hayber’de yediğim o zehirli yemekten artık takatim kalmadı, beni şah damarından vurdu.” Ama aynı Buhari, İbni Masut’tan rivayet ederek o zehirli etin mucize yoluyla konuştuğunu ve Muhammed’in o etten yemediğini de yazı yor. Olayın izini kaybettirmek için Ayşe hep

farklı ölüm nedenleri uydurmuş. Örneğin Ebu Ya'li'nin Ayşe'den aktardığı şöyle bir hadis de var: Ayşe, "Muhammed, Zatü'l cenb denilen normal bir hastalıktan vefat etti." diyor. Bu hadisi, zaten hadis uzmanları da kabul etmemişlerdir.

Bu konuda iyi sonuç almak için hem var olan tüm bilgileri bir araya getirmek, hem de Ömer'le Ayşe'yi çok iyi tanımak lazım

Evet, bu ilaç içirme olayıyla ilgili hadisle giriş yaptıktan sonra, şimdi de doğrudan ilişkisi olan Kur'an ayetlerine geçeyim.

Kanıt Tahrim Suresinde Saklıdır

Gerçekten bu surede olup bitenler üzerinde dikkatle durulursa dikkat çekicidir.

İlkin, ilgili ayetlerin anlamını vereyim:

1- Hani peygamber, eşlerinden birine gizli bir söz söylemişti. Ancak eşi o sözü (başkasına) haber verince Allah da bunu peygambere bildirmiş, peygamber bunun bir kısmını (ona) açıklamış, bir kısmından da vazgeçmişti.

2- "Eğer siz ikiniz (Peygamber eşleri) Allah'a tövbe ederseniz, ne iyi. Çünkü kalpleriniz kaydı. Eğer Peygamber'e karşı birbirinize arka çıkarsanız bilin ki Allah onun yardımcısıdır,

Cebrail de, Salih mü'minler de (onun yardımcılarıdır). Bunlardan başka melekler de ona arka çıkarlar.”

3- “Eğer o sizi boşarsa Rabbi ona, sizden daha hayırlı, Müslüman, inanan, sebatla itaat eden, tövbe eden, ibadet eden, oruç tutan, dul ve bakire eşler verebilir.”

4- “Allah, inkâr edenlere Nuh’un karısı ile Lût’un karısını örnek gösterdi. Bu ikisi, kullarımızdan iki Salih kişinin nikâhları altında bulunuyorlardı. Derken onlara hainlik ettiler de kocaları, Allah’ın azabından hiçbir şeyi onlardan savamadı. Onlara, ‘Haydi, ateşe girenlerle beraber siz de girin!’ denildi.”

5- “Allah, iman edenlere ise, Firavun’un karısını örnek gösterdi. Hani o, “Rabbim! Bana katında, cennette bir ev yap. Beni Firavun’dan ve onun yaptığı işlerden koru ve beni zalimler topluluğundan kurtar!” demişti.”

6- “Allah, bir de iffetini sapasağlam koruyan ve bizim de kendisine ruhumuzdan üflediğimiz, Rabbinin kelimelerini ve kitaplarını doğrulayan İmran kızı Meryem’i de (inananlara) örnek gösterdi. O itaat edenlerdendi.”

Aslında bu Tahrim suresinin ilk üç ayeti de aynı hadisyle ilgilidir; ancak olayın anlaşılabilmesi için bunlar yeterli.

Biraz önce, “aslında ayetler tek başına bile konuya ilişkin bir şeyler çağrıştırıyor” demiştim. Gerçekten açıklama yapılmazsa da insan bu ayetlerin anlamına bakınca bir şeyler seziyor. Ama tam anlaşılabilmesi için detaylı bilgiye gerek var.

Ayetlerde peygamberin, eşlerinden birine gizli bir şey söylediği ve ona, bunu gizli tutacaksın dediği sözü çok açık. Yine burada Muhammed’in iki eşinden söz ediliyor ve onlar tövbeye davet ediliyorlar. Bir de onların kalplerinin kaydığı, Muhammed’e karşı birbirlerine destek oldukları, bu konuda birlikte çalıştıkları açık olarak vurgulanıyor.

Gelgelelim; bu sure Medine döneminin son 9-10 yılında ki, o zaman Hz Muhammed 61-62 yaşlarındaydı ve 63 yaşında da vefat ediyor.

Başta tefsirler olmak üzere, diğer İslami kaynaklardan da yararlanarak ayetleri biraz daha açayım.

Ben şahsen daha önce bu ayetlerle ilgili var olan dokümanları, yorumları okuyunca, sanki bu ayetler Muhammed’le eşleri arasında meydana gelen çok basit bir aile ilişkisini anlatıyormuş gibi inanıyordum. Hani bir söz var: Bakmak ve görmek. Evet; ben de bakıp okuyordum; ama diğer Kur’an yorumcuları gibi hakikati görmüyordum. Şartlanma

böyledir işte: Sahibini kafese koyar, onu bağlar, gözlerini açtırmaz.

Anılan ayetler hakkında, tefsirlerde ve diğer ilgili kaynaklarda özetle şunlar anlatılıyor.

Efendim bilmem Muhammed hangi hanımının yanında bal yerken-bal şerbeti içerken, Ayşe-Hafsa bunu kıskanmışlar, bu yüzden Muhammed'e film çevirmişler veya bir gün Muhammed Hafsa'ya, bugün babanın (Ömer'in) evine gidebilirsin demiş, kadın da gitmiş. O gittikten sonra Muhammed de eşlerinden (cariye statüsündeki) Maryayı yanına alıp Hafsa'nın odasına gitmişler v tabii ki Hafsa da akıllı, Muhammed'in onu sebepsiz yere gönderdiğini anlamış. Dolayısıyla yarı yoldan dönüp geri gelmiş. Odasının kapısını açınca onları yakalamış.

Bu manzara onun zoruna gitmiş; sonuçta Muhammed'e çok sert tepki göstermiş (Zira arkasında babası Ömer vardı, kadın ona karşı bunu yapabilirdi; sahipsiz değildi). Hafsa daha sonra bu olup bitenleri Ayşe'ye anlatmış.

Hele çoğu Kur'an yorumcusu/tefsir sahibi ve bu konuyu kaleme alan İslam düşünürleri bu hikâyeleri anlatırken, o kadar zevkle ve sanki gayet normal bir şeymiş gibi anlatmışlar ki, insan hayretler içinde kalıyor. Evet, anlatılanlar bu gibi hikâyelerdir.

Hız. Muhammed'in cenazesinin kaç gün yerde kaldığı konusunda değişik rivayetler var. Ancak genel kanı, üç gün yerde kaldığı yönünde.

Hele Ayşe'nin şu sözü enteresan: "Biz cenazenin defnini, çarşamba sabahı yapılan duyurudan öğrendik: Muhammed'in cenazesi bugün gömüldü şeklinde duyuru yapıldı" diyor. Bunu aktaranlar arasında mezhep lideri var, önemli tarihçi ve Kur'an yorumcuları var; yani böyle kenardan söylenen bir söz değil.

Peki, burada, "Acaba cenaze gömülürken Ayşe neredeydi" diye sorulmaz mı? Kendisi bizzat, "Muhammed en çok beni seviyordu, benim odamda vefat etti." demesine rağmen, nasıl oluyor da, eşinin cenazesi üç gün yerde kalıyor, daha sonra gömülüyor ve Ayşe bunun haberini başkalarının duyurusundan öğreniyor?

Burada şu sözler söylenebilir: Efendim Ayşe bir kadın; dolayısıyla dışarı çıkması, erkekler arasında bulunması dinen uygun değildi, onun için haberi olmamıştır... Oysa cenaze onun evindeydi, madem defin söz konusu değildi ve sorun da yoktu, o zaman cenazeyi nereye, niçin götürdüler? Ayrıca Ayşe hayatında birçok siyasi hareketler içinde bulunmuş, Cemel Vak'ası gibi meşhur tarihi olaylarda yer almış bir kişiliktir; onlar caizdi de bu son uğurlamada eşinin cenazesinin başında bulunması mı

yasaktı! Kaldı ki Ayşe için böyle bir yasak söz konusu değildi. Nitekim Hz. Fatma babasının mezarı başında hem ağlıyor, hem halkla konuşuyor.

Ayetlerde bu iki kadının adı geçmiyor. Ama tabii ki hitabın Hz Muhammed'in eşlerine olduğu kesin. Peki, hangi eşleri, nasıl biliyoruz?

Tahrim suresinde anlatılan bu ikilinin Ayşe ile Hafsa olmasında bir kere İslam camiasında ittifak var. Bu iki isimle ilgili Buhari ve Müslim'in ortak olarak aldıkları hadisleri temel alarak kısa bir bilgi vereyim. Şunu da hatırlatayım ki, her iki kaynakta da bu konuda hadisler çok fazla.

Sahabeden İbni Abbas anlatıyor. Bu ayet geldikten sonra, "Acaba Muhammed'in hangi kadınları kastedilmiş?" diye hep merak ettim, fırsat kovalıyordum ki, bir gün bunu Ömer'den sorayım; ama pek cesaret edemiyordum. Sonunda hac mevsimi geldi biz yola çıktık, hacca gidiyoruz. Bir ara yolda fırsatını bulup Ömer'den sordum: Ayette sözü edilen iki kadın hangileri, diye. O da, "Hayret sana, ya İbni Abbas! (yani nasıl hâlâ bilmiyorsun) bu iki kadın Ayşe ile Hafsa'dır" dedi.

Tahrim süresiyle ilgili bilgiler daha bitmedi; somut kanıtlar var.

Burada birçok hadis kaynaklarında geçen bir olayı, en başta Buhari ile Müslim'den aktarayım. Hz Muhammed bir ara Ayşe'nin evini göstererek ve üç sefer de tekrarlayarak, "İşte küfür/fitne buradadır, şeytanın boynuzunun çıktığı yer burasıdır" diyor. Bu sözü, Ayşe'nin evinden çıkınca üç sefer söyledi şeklinde rivayetler de var. Aynı sözü başka zamanda Hafsa için de kullanmıştır.

Burada gözden kaçmaması gereken ince bir nokta var: Hz Muhammed yalnız Ayşe ve yalnız Hafsa dediği zaman "Şeytanın boynuzu" terimini kullanmış (Yani tekil). Ama isimleri telaffuz etmediği zaman, bakıyoruz "Şeytanın boynuzları" şeklinde çoğul kullanmıştır.

Burada hiç şüphesiz ki bir kinaye, birini/birilerini işaret etme söz konusudur. Nitekim Ayşe ve Hafsa'yı işaret ettiği gibi; bunu böyle anlamak lazım. Hani halk arasında da kullanılır: Falanca aynen şeytan gibidir denilir. O da bunu kastetmiştir.

Hz Muhammed ayrıca Ayşe ve Hafsa için, "Siz aslında Hz. Yusuf'un etrafındaki kadınlar gibisiniz." diyor. Hani Kur'an'daki anlatıma göre Yusuf'un etrafındaki kadınlar ona oyun kurmuşlar. Nitekim bu konuda özel bir ayet de var: "Sizin tuzağınız gerçekten büyüktür." diye.

Kanıtlar daha bitmedi; Kur'an'la devam edelim.

Tahrim suresinden anlamlarını verdiğim ayetlerden 10. ve 11. ayetler, önemli bir mesaj içermektedir aslında; ama İslam düşünürleri bunlara hep basit anlamlar yüklemişler, farklı yönler çekmişler; gerçek anlamlarını hep gizlemeye çalışmışlardır. Burada kötü iki kadın örneği veriliyor. İlginçtir ki, Ayşe ve Hafsa nasıl kötü bir ikili ise, verdiği Nuh ile Lut'un kadınları (10. ayette) da iki kötü kadın olarak açıklanıyorlar. Şu soruyu sormanın tam da zamanıdır: Acaba neden o iki kötü kadın örneğini getirip bu olay bağlamında/Ayşe ve Hafsa'nın geçtiği Tahrim suresinde anlatıyor, ne alâkası var? Burada Ayşe ve Hafsa'yı, kötülük bakımından Nuh ve Lut kadınlarına benzetiyor.

Kaldı ki, Nuh ve Lut eşleri kocalarına karşı hainlik yaptılar diyor. Hainlik, nerdeyse ihanetle eşanlamlı bir kelime (aynı kökten gelen biri üç harfli, diğeri de dört harfli/mezid bir fiil). Bir kere burada daha uygun sözcük kullanılabilirdi. Gerçi "hıyanet" yalnız ihanet anlamına gelmez, başka anlamlarda da kullanılır; ama sonuçta olumsuz bir anlam taşır.

Hiçbir kanıt olmasa bile, insan bağımsız bir gözle yalnız bu Tahrim süresindeki anlatılanlara baksa, yine aklına bir şeyler gelir: Muhammed'le eşleri arasında olup biten neymiş ki, Kur'an'a bu ilginç biçimde yansımış diye insanın aklına sorular gelir!

Hız Muhammed'in Ayşe hakkında şu açıklaması şüpheleri daha da artırmaktadır. Kendisiyle Ayşe arasında olup bitenler bağlamında bir ara, "Yazıklar olsun! Bu kadın (Ayşe) başarabilirse ne yapmak istiyor, neyin peşindedir!" diyor. Tabii ki bunu anlatan Ayşe, olayı başka konularla ilişkilendiriyor: Mesela bir gece kalkıp gitti, ben de sandım ki başka hanımlarına gidiyor (kıskandım), peşine takıldım. Meğerki mezarlığa, ölülere dua etmeye gidiyormuş, işte beni görünce o arada bu sözü söyledi diyor. Bunun bir çarpıtma olduğu belli. Aslında bu söz, ona verilen ilaçtan sonra veya kendisine karşı Ayşe'nin çevirdiğı genel planlar bağlamında söylenmiştir. Yoksa Ayşe'nin anlattığı böyle basit şeyler yüzünden söylenen bir söz değildir.

Şu da var ki, verilen bilgilere göre Hz Muhammed son günlerde Ayşe'nin evinde kalmış ve artık orada vefat etmiş. Anlaşılan, yer de böylesine bir komplo için tam uygun. Bu durumda Ayşe kimseyi kolay içeri almamış demektir ve rahatlıkla istediğini kendi evinde yapabirmiştir.

Hatırlanacağı gibi biraz önce de açıkladım, Hz Muhammed Ayşe'ye şeytan demişti.

İşte Hz. Muhammed'in Ayşe'ye karşı kullandığı yukarıdaki cümle, İslam âlimleri arasında tartışmalara neden olmuş, hatta bazı Kur'an yorumcuları ve İslam düşünürleri bu ve benzeri

kanıtları göz önüne alarak, Ayşe ile Hafsa'nın (tabii ki Ebubekir ve Ömer'in de direktifleriyle ki bir an önce iktidarı ele geçirsinler diye) Muhammed'i katlettiklerini, ona zehir içirdiklerini net söylüyorlar.

Mesela; Muhammed b. Mesut Ayaşî (h.4. asırda yaşamış) kendi tefsirinde bu konuda halife Ömer, Ebubekir ve kızları olan Ayşe ve Hafsa'nın Muhammed'i zehirleyip öldürdüklerini ve hepsinin katil olduklarını açıkça belirtiyor.

Benzer ağır ithamlar Sünni kaynaklarda da var. Her ne kadar yazdıkları halde katılmıyorlarsa da, Zehebi, İbni Hacer gibileri şu ağır ifadeleri de eklemişler. Kimileri (isim de vererek), Ebubekir ve Ömer'e Firavun demişler, kızları Ayşe ve Hafsa'yı Lut kavmine benzetmişler şeklinde net açıklamaları var. Ayaşî'yi sadece sivri bir örnek olarak gösterdim.

Her ne kadar İslam'ın Sünni kesim yazarları bu konuyu soyutlayarak, insanlardan gizli tutmak istemişlerse de, aslında kanıtlar çok güçlü ki, Hz. Muhammed bir siyasi cinayete kurban gitmiş ve bunu tertipleyenlerin baş aktörü de Ömer'dir; ancak Ebubekir'i de yönlendirmiş ve hatta kullanmıştır demek yerinde olur. Bunu yaparken de en önemli avantajları, kızlarının Hz Muhammed'le evli olmaları ve onunla yaşamaları. Zaten H Muhammed'den sonra Ömer'in Ebubekir için aktif bir şekilde

alışması, aslında kendi geleceğinin altyapısını güçlendirmekti. Nitekim mer'in yaptıklarına dayanamayan Hz. Ali, bunu açıkça mer'e karşı söylemiştir: "Aslında Ebubekir senin umurunda değil. Sen bununla geleceğini garantiye almak istiyorsun." demiştir.

şimdi farklı bir tarihçiden bazı bilgiler sunacağım. Bu adam Hz. Ali ile çok samimi, onunla birlikte yaşayan biri. Adı Selim bin Kays Hilali. Kitabında enteresan şeyler anlatıyor.

Aslında bu konuda var olan tüm bilgilere bakınca, yazarın bu olayı bir sonuca bağladığını anlıyor.

Selim'in anlattıklarından bir zet sunayım.

Ebubekir, Ömer, Ebu Ubeyde, Muaz bin Cebel ve Salim başta olmak üzere bazı kişiler Hz Muhammed'in Hz Ali'yi halife olarak adres göstermesi yüzünden harekete geiyir ve kendi aralarında bir plan yapıyorlar. Bunu da uygun zamanlarda Ka'be içinde yürütüyorlar. Hani ibadet yeridir kimse bunu tahmin etmez niyetiyle (bilerek) Ka'be'yi seçiyorlar. Hz Muhammed bu planı bilmesin diye Ayşe ve Hafsa da bu konuda görev alıyorlar, göz-kulak oluyorlar. Daha sonra bu sayı hayli kabarıyor, 34 civarında bir kitle bu plana dahil oluyor ve giderek sayı artıyor. Sıra sözleşme metnini yazmaya gelince Ebubekir'in evinde toplanıyorlar. Sait bin As da bu sözleşmenin kâtipliğini yapıyor.

Olay tarihi hicri 10. yılı ki bir yıl sonra da Hz Muhammed vefat ediyor. Yazılan yazı Ebu Ubeyde'ye veriliyor, o da götürüp Ka'be'de uygun bir yerde gömüyor. Belge orada kalıyor ta ki Ömer halife olana kadar.

Peki, alınan karar ne!

Hedefleri, Hz Ali'nin halife olmasına fırsat vermemek için, bir darbe ile Hz Muhammed'i ortadan kaldırmak. Bu gerçekleşikten sonra da sırayla Ebubekir, Ömer ve Ebu Ubeyde'in halife olmalarına karar veriyorlar. Daha önce Tebük'te yaptıkları gibi, burada da Veda haccından dönmekte olan Muhammed'i yolda öldürmeye karar veriyorlar. Bu iş için 10-15 kişilik bir katil grup da ayarlıyorlar, tabii ki Hz Muhammed'in de istihbaratı güçlü, bunun bilgisini alıyor ve plan yine boşa çıkıyor. Selim'in kitabında daha enteresan şeyler de var. Mesela Ömer bir sözünde, "Benim yanımda ha Muhammed'in davası, ha pislik içinde yetişen bir hurma, aralarında hiç fark yok." diyor. Bunu duyan Hz Muhammed çok kızıyor, bir toplantısında dolaylı olarak da olsa bunu belirtiyor; ama ne fayda! Karşısında en başta Ömer ve çok güçlü bir muhalif kitle var; fiziki olarak yapılacak hiçbir şey yok.

İşte Tahrir suresindeki anlatılanlar, Muhammed'e karşı yapılmak istenen ve içinde eşleri Ayşe ile Hafsa'nın da bulunduğu bu suikastlerle ilgilidir aslında.

Bir bal şerbeti, bir gece hayatı meselesi değil olay, bu kadar ayet bunun için olmaz.

İktidar kavgaları yüzünden ta Tebük'ten bu olaya kadar sonuç vermeyen plan, Ayşe ve Hafsa'nın ona zehir içirmeleriyle sonuç veriyor ve maksadına ulaşıyorlar.

Bir de eğer anlatılanlar doğruysa, Ayşe bugünkü saf Müslümanların inandığı gibi, pek de dine inanan biri değildi. Burada yine başta Buhari ve Müslim'den somut örnekler vereyim. Mesela Kur'an'da Mirac'la ilgili İsra suresi var. Hz Muhammed Cebrail eşliğinde bir gece Buraka bindirilip Mekke'den Kudüs'teki Mescid-i Aksa'ya, oradan da göklere çıkarılmıştır. Ayşe'nin bu olayla ilgili yorumu o zaman henüz dünyaya bile gelmediği halde; zaman içinde bu konuda konuşulunca fikrini söylüyor. Kendisi, "Aslında Muhammed bedeniyle/fiziki olarak göklere çıkmamıştır; o ancak rüya yoluyla bunları anlatıyor." diyor.

Yine en başta Buhari ve Müslim'de geçen ve Ayşe'ye atfedilen önemli bir söz var: Ahzab suresi 50. ayetin bir yerinde deniliyor ki, Muhammed bir kadını eğer beğenirse, ona mehir

ücretini vermeden alabilir. Yine 51. ayette, Muhammed'e tam özgürlük verilir: "Kadınlarından istediğini boşayabilir, istediğini geri getirebilirsin, eşlerin arasında geceleyin sıralama yapmayabilirsin ayetleri gelince, Ayşe buna çok kızar ve o meşhur sözünü burada söyler: "Bakıyorum senin Allah'ın senin zevkin doğrultusunda acele ederek hemen ayet gönderiyor." İşte benzer örneklere bakılınca, Ayşe'nin Hz. Muhammed'in peygamberliğine inanmadığı düşüncesi kesinlik kazanmaktadır.

Ayşe ister filozof olsun, isterse çocuk; Ömer onu ve Hafsa'yı bu komploda bir piyon olarak kullanmıştır.

Hz. Muhammed ölüm döşeğindeyken, "Bana kalem-kâğıt getirin size öyle bir vasiyette bulunayım ki, onu yerine getirirseniz zarar görmezsiniz" diyor. Bunun üzerine halife Ömer, "Hz. Muhammed artık hastadır, ne dediğini bilmiyor. Dolayısıyla Kur'an var, o bize yeter" diyor ve sözü edilen o vasiyetin yazılmasına engel oluyor/Hz. Muhammed'i konuşturmuyor. Tabii ki Ömer'in bu sözü üzerine orada bulunanlar arasında tartışma çıkıyor: Kimisi, madem Muhammed'in arkasında Allah vardır, hasta da olsa yine doğru konuşur diyor, kimisi de Ömer'i haklı buluyor. Bunun neticesinde Hz Muhammed onlara "Çıkın " diyor ve vasiyet yazılmadan konu kapanıyor. Hatta ibni Abbas, "Hayret! Bırakmadılar ki peygamber

sözünü tamamlasın” diyor. Bu açıklama en başta Buhari’nin eserlerinde birçok yerde, Müslim’de ve diğer İslami kaynaklarda anlatılmaktadır.

Her ne kadar kimi rivayetlerde Ömer’le birlikte başkaları da Muhammed’in yanında varmış, onlar da onun bu vasiyetine itiraz etmişler deniliyorsa da, aslında Ömer dışında hiç kimsenin adı geçmiyor.

Burada kullanılan tartışmalı bir terim var. Ömer yukarıdaki cümleyle birlikte burada Muhammed’e karşı ‘HCR’ kelimesini kullanıyor. Bunun anlamını İbni Esir’den dinleyelim. ‘Hecere’ demek, boş konuşmak, ne dediğini bilmemek diye genel sözcük anlamını verdikten sonra, az önceki hadise değiniyor ve Hz. Muhammed’e bunu demekten kasıt, artık hastalıktan dolayı sözlerini karıştırıyor, sağlam konuşamıyor demektir diyor ve ekliyor. “Hz. Muhammed’e karşı bu ifadeyi kullanan da Ömer’in kendisidir.” diyor. Aynı açıklama İbni’l Manzur tarafından da yapılmıştır.

Ömer sadece bu olayda itiraz etmiyor. Yine bu hastalık anında Hz Muhammed hanımlarından kâğıt-kalem istiyor, verin size önemli şeyler yazayım diye. Onlar getirmeye çalışınca o sırada Ömer geliyor, durumu öğreniyor, “Siz kadınlar ancak ağlamaya varsınız; başka neye yararsınız” diyor ve burada da

engel oluyor/bırakmıyor. Bunun üzerine Hz Muhammed (demek ki artık dayanamıyor) “ Kadınlar senden daha iyidir.” diyor. Bunlar aslında önemli açıklamalardır.

Sonuç şu: Ömer, Hz. Muhammed’e, “Artık hastadır, akli dengesi yerinde değildir, abuk-sabuk konuşuyor. Dolayısıyla onun söylediklerinin bir değeri yoktur” demek istemiş; kullanılan kelimenin anlamı bu. Şu da var ki, bir kere Ömer’in bu karşı çıkması İslam inancına uygun değildir. Eğer inansaydı ki -İslam inancına göre Allah cansızları da, hastaları da konuşturur- o zaman bunu söylemezdi. Yani ne olursa olsun bu karşı çıkış Ömer için olumlu değil; ancak, Ömer’in burada korktuğu bir şey varmış ki karşı çıkmış. Belki Hz Muhammed bu son nefesinde, Ömer’in de içinde bulunduğu Tebü’deki suikastçıları ve yine Ömer’le Ebubekir’in, kızları Ayşe ve Hafsa aracılığıyla Muhammed’e karşı tertipledikleri komployu açıklar endişesi Ömer’i sarmış olabilir.

Bir diğeri de, belki Hz Ali’yi toplum içinde halife ilan eder korkusu. İşte bu durumda Ömer’in planı suya düşerdi, tabii ki her iki neden de önemli. Hatta son nefeste Hz. Ali onun yanında yalnız kalıyor ve dışarı çıkınca soruyorlar: “ Muhammed’in durumu nasıl?” diye. O da iyi diyor. Ancak amcası Abbas artık Muhammed’in çok ağır olduğunu ve vefat etmek üzere olduğunu anlıyor. Kendisi bunu oradakilere söylüyor, tabii ki bu başbaşa

kalmakta Hz Muhammed'in ona halifeliği konuştuğunu söyleyenler ta o zamandan vardı. Hatta, Hz. Muhammed'in Ali'yi kendine vasi olarak seçip seçmediğini Ayşe'den soruyorlar. Ayşe sert tepki gösteriyor, "bu da nerden çıktı, 24 saat Muhammed'in yanıdaydım, hatta tuvalet ihtiyacını altından alırdım. Böyle bir şey olsaydı ilkin ben duyardım" diyor ve Ali'nin vasi olduğunu inkâr ediyor. Bunlar, en başta Buhari'de anlatılan şeyler.

Az önceki hadis çok uzun ve ilginçtir ki, Ayşe ile ilgili bu hadis sadece Buhari'de 18 yerde tekrarlanmıştır. Ayşe burada Ali ile ilgili şu önemli açığı da veriyor/ona kızgın olduğunu belirtiyor, şöyle diyor.- Benim ifk olayıyla ilgili (hani bir savaş dönüşü yolda Safvan adında biriyle zina yapmakla suçlanıyordu) henüz Nur süresindeki ayetler inmemiştir. Bir ara Hz. Muhammed hem Ali, hem de Üsame bin Zeyd'i huzuruna çağırıp sordu: "Siz bu iş için ne dersiniz, ben Ayşe'den ayrılalım mı?" diye. Üsame, "Senin eşindir, sen onu daha iyi tanırsın" karşılığını verdi, benimle ilgili olumlu konuştu; ama H Ali, "Ey Muhammed, dünyayı kendine dar etme; sanki sana kadın mı yok" dedi. Ali'nin bu sözleri Ayşe üzerinde çok olumsuz bir iz bırakmış. Çünkü daha sonra meydana gelen tarihi olaylarda Ayşe hep Hz. Ali'ye karşı olan cephede yer almıştır.

Konunun aydınlanması açısından şu olay da önemli: Bir kere Hz Muhammed son nefesinde Ali ile başbaşa kalmış ve ona bir şeyler söylemiştir. Hatta hadisler var ki, Muhammed Ebubekir ve Ömer huzurunda Ali'yi halife olarak ilan edince Ömer buna itiraz bile etmiş: Sen kendin mi Ali'yi tayin ediyorsun, yoksa bu atama konusunda vahiy ile mi hareket ediyorsun, demiştir. O da, "Ben vahiyle konuşuyorum." diyor. Bunu ilerde Hz. Ali-Fatma kısmında daha detaylı olarak anlatacağım. Zaten daha önce de bu konuda bazı değinmelerim oldu. İşte bu bilgiler de var iken, Ayşe'nin "Hz. Muhammed Ali'yi vasi yapmadı." şeklindeki açıklaması doğruluk ifade etmiyor. Bir kere Ayşe artık taraftır ve benzer konulardaki açıklamaları asılsızdır.

Mutezile ekolüne yakınlığıyla itham edilen İbni Ebî'l Hadid'den birkaç cümle eklemek istiyorum (h.656.ö). Aynı şeyler Necahî Tai'nin "İğtiyal'ül Halifet'i Ebibekir" adlı yapıtında daha fazla ve detaylıca işlenmiştir. Bu ikiliden kısa bir özet sunmakta yarar var. Konuya ilişkin anlattıklarımın çıkan sonuca yardımcı olur diye düşünüyorum. Şunu anlatıyorlar:

Ömer, henüz Hz. Muhammed hayatta iken Ebubekir'le konuşur: Kimse senin halife adayı olacağını zaten düşünemez, herkes buna sürpriz der; ancak sen olursan pek tehlike olmaz. Sen halim selim/yumuşaksın, her kesim sana ılımlı bakar. Onun için ilkin seni halife yapalım, bir yıl sonra da sen ayrılırsın ben

başı geçirim gibi pazarlıklar ve senaryolar anlatılır. Hatta bir yıl geçtikten sonra Ebubekir çekilmek istemeyince, “Aslında beklentim şuydu, diyordum ki Ebubekir sistemi rayına oturttuktan, sükuneti sağladıktan sonra bir hafta içinde kendisi bir bahane bulur ve bir yılı beklemeden görevden ayrılır, bana devreder; ama işi uzattı!” şeklinde Ömer’den böyle bir açıklama aktarıyorlar.

Zamanla Ebubekir’le Ömer’in arası açılır. Hatta Ebubekir Ömer’i hac görevinden alır. Daha da cesaret edip ileri giderek bir ara Ömer’e, “Bana kalırsa sen bu halifelik işinden vazgeçersen daha hayırlı olur” der. Taberi bunu farklı bir şekilde aktarır: Ömer bu halifelik işinden vazgeçseydi daha iyiydi şeklinde aktarmış. Bundan sonraki gelişmeleri, Ebubekir’in nasıl katledildiği bölümüne bırakayım.

Sonunda Ebubekir görevden ayrılmayınca ve hac yetkilerini de Ömer’den alınca araları tam açılır ve Ömer, gelecekte halifeliğin riske gireceğini artık anlar. Bundan sonrasını az önceki yazarların kaynaklarından dinleyelim: Ebubekir, konuşulan sürede istifa etmeyince halife Ömer harekete geçer ve onu ortadan kaldırmak için planlar yapar. Bunu, Ebubekir’in ölümü konusunda izah edeceğim. Hatta ilk başta Ebubekir, ya Ömer halife olsun ya da Ebu Ubeyde di yordu, halife Osman’ın adı hiç yoktu. Ama daha sonra nedense Osman öne çıkar ve Ebu

Ubeyde birden gündemden düşer. Hatta Ömer iş başı yapınca, Ebubekir'in çoğu valilerini görevden alır.

Yine Ebu Süfyan ile oğlu Muaviye'ye çok aşırı ayrıcalıklar t a n ır ki bunlar Osman'ın akrabalarıydı, tabii ki bu ilk adımdı; zaman içinde Osman iktidara gelince bu akraba saltanatını daha da geliştirir ve bilindiği gibi bundan dolayı Emeviler dönemi başlar. Yani bu görevden almalar ve yerlerine Emevi soyuna bağlı kişileri tayin etme olayı, Ömer'le Osman/ dolayısıyla onun soyu arasında yapılan pazarlıkların bir soncuydu aslında.

Burada gözden kaçan bir şey var: Halifelik makamına geçme olayı halk arasında bilinen o çok basit şekilde gerçekleşmemiştir; tam tersine ilk halifeden itibaren hep zorlu ve skandallarla olmuştur.

Yeri gelince Hz. Fatma kısmında belirteceğim gibi, Haziran ayında vefat eden Hz Muhammed'in cenazesi üç gün yerde kalırken, Ebubekir'le Ömer cenazeyi bırakıp iktidarı ele geçirmek için kulis yapıyorlar. Halifelik işini sağlama bağladıktan sonra Muhammed'in cenazesine döndüklerinde; artık cenazesi gömülmüştü, yetişememişlerdi. Burada çok basit bazı yorumlar var: Mesela bu üç gün olayı, acaba Hz Muhammed'i Mekke'de mi yoksa Medine'de mi gömelim veya millet lidersiz kalmıştı, mecburen bunlar uğraşacaktı gibi laflar. Bunlar zaten dini

kaynaklarda da pek öne çıkmamış; ancak cılız da olsa bazı eserlerde geçiyor ama dediğim gibi gerçekte ilgisi yok.

Daha sonra Ebubekir'le Ömer, Hz. Fatma ve Ali, Ebubekir'in halifeliğini tanısınlar diye onlara gidince Fatma aynen şunu diyor: En zor anımızda bizi cenazemizle başbaşa bırakıp kendi işlerini görmeye çıkan kişilerle bizim işimiz yok; ne bizden izin aldınız, ne de bu konuda (halifelik konusunda) bize bir hak verdiniz. Ömer, Hz. Ali'nin evine baskın düzenleyince Hz. Fatma bunu o sırada söylüyor, "babamın cenazesini yerde bırakıp çıkarınız peşine düştünüz; bizden ne istiyorsunuz" diyor. Acaba, Ebubekir vefat edince Ömer'in hemen halife olması tesadüf müdür? Bütün bunlar yapılan planların birer sonucudur. Halbuki halifelik için ilk başta en çok adı geçen Ebu Ubeyde idi ama ne hikmetse Ömer öne çıkıyor ve Ebu Ubeyde birden tarihe karışıyor, ortalıktan kayboluyor.

Nitekim Ebubekir öldürülünce, Ömer hemen başa geçiyor

Belki Hz Muhammed bu son nefesinde, Ömer'in de içinde bulunduğu Tebüük'teki suikastçıları ve yine Ömer'le Ebubekir'in, kızları Ayşe ve Hafsa aracılığıyla Muhammed'e karşı tertipledikleri komployu açıklar endişesi Ömer'i sarmış olabilir.

Bir diğeri de, belki damadı Ali'yi toplum içinde halife ilan eder korkusu. İşte bu durumda Ömer'in planı suya düşerdi, tabii

ki her iki neden de önemli. Hatta son nefeste Hz. Ali onun yanında yalnız kalıyor ve dışarı çıkınca soruyorlar: “Muhammed’in durumu nasıl?” diye. O da iyi diyor. Ancak amcası Abbas artık Muhammed’in çok ağır olduğunu ve vefat etmek üzere olduğunu anlıyor. Kendisi bunu oradakilere söylüyor, tabii ki bu başbaşa kalmakta Muhammed’in ona halifeliği konuştuğunu söyleyenler ta o zamandan vardı. Hatta, Hz. Muhammed’in Ali’yi kendine vasi olarak seçip seçmediğini Ayşe’den soruyorlar. Ayşe sert tepki gösteriyor, “bu da nerden çıktı, 24 saat Muhammed’in yanıdaydım, hatta tuvalet ihtiyacını altından alırdım. Böyle bir şey olsaydı ilkin ben duyardım” diyor ve Ali’nin vasi olduğunu inkâr ediyor. Bunlar, en başta Buhari’de anlatılan şeyler.

Az önceki hadis çok uzun ve ilginçtir ki, Ayşe ile ilgili bu hadis sadece Buhari’de 18 yerde tekrarlanmıştır. Ayşe burada Ali ile ilgili şu önemli açığı da veriyor/ona kızgın olduğunu belirtiyor, şöyle diyor.- Benim ifk olayıyla ilgili (hani bir savaş dönüşü yolda Safvan adında biriyle zina yapmakla suçlanıyordu) henüz Nur süresindeki ayetler inmemişti, bu konudaki belirsizlik sürüyordu (Allah neden uzun süre onları bu konuda seyretmek istemiş ve daha sonra yaklaşık 10 ayet birden göndererek Ayşe’nin ve dolayısıyla Muhammed’in ailesinin dosyasının sağlam olduğunu belirtmiş; tabii ki bu da notlarımız arasında kalsın!) Ayşe devam ediyor. Bir ara Hz. Muhammed hem Ali, hem de Üsame bin Zeyd’i

huzuruna çağırıp sordu: “Siz bu iş için ne dersiniz, ben Ayşe’den ayrılıyım mı?” diye. Üsame, “Senin eşindir, sen onu daha iyi tanırsın” karşılığını verdi, benimle ilgili olumlu konuştu; ama Ali, “Ey Muhammed, dünyayı kendine dar etme; sanki sana kadın mı yok” dedi. Ali’nin bu sözleri Ayşe üzerinde çok olumsuz bir iz bırakmış. Çünkü daha sonra meydana gelen tarihi olaylarda Ayşe hep Hz. Ali’ye karşı olan cephede yer almıştır.

Konunun aydınlanması açısından şu olay da önemli: Bir kere Muhammed son nefesinde Ali ile başbaşa kalmış ve ona bir şeyler söylemiştir. Hatta hadisler var ki, Muhammed Ebubekir ve Ömer huzurunda Ali’yi halife olarak ilan edince Ömer buna itiraz bile etmiş: Sen kendin mi Ali’yi tayin ediyorsun, yoksa bu atama konusunda vahiy ile mi hareket ediyorsun, demiştir. O da, “Ben vahiyle konuşuyorum.” diyor. Bunu ilerde Hz. Ali-Fatma kısmında daha detaylı olarak anlatacağım. Zaten daha önce de bu konuda bazı değinmelerim oldu. İşte bu bilgiler de var iken, Ayşe’nin “Hz. Muhammed Ali’yi vasi yapmadı.” şeklindeki açıklaması doğruluk ifade etmiyor. Bir kere Ayşe artık taraftır ve benzer konulardaki açıklamaları asılsızdır.

Mutezile ekolüne yakınlığıyla itham edilen İbni Ebî'l Hadid’den birkaç cümle eklemek istiyorum (h.656.ö). Aynı şeyler Necahî Tai’nin “İğtiyal’ül Halifet’i Ebibekir” adlı yapıtında daha fazla ve detaylıca işlenmiştir. Bu ikiliden kısa bir özet sunmakta

yarar var. Konuya ilişkin anlattıklarımın çıkan sonuca yardımcı olur diye düşünüyorum. Şunu anlatıyorlar:

Ömer, henüz Hz. Muhammed hayatta iken Ebubekir'le konuşur: Kimse senin halife adayı olacağını zaten düşünemez, herkes buna sürpriz der; ancak sen olursan pek tehlike olmaz. Sen halim selim/yumuşaksın, her kesim sana ılımlı bakar. Onun için ilkin seni halife yapalım, bir yıl sonra da sen ayrılırsın ben başa geçerim gibi pazarlıklar ve senaryolar anlatılır. Hatta bir yıl geçtikten sonra Ebubekir çekilmek istemeyince, "Aslında beklentim şuydu, diyordum ki Ebubekir sistemi rayına oturtuktan, sükuneti sağladıktan sonra bir hafta içinde kendisi bir bahane bulur ve bir yılı beklemeden görevden ayrılır, bana devreder; ama işi uzattı!" şeklinde Ömer'den böyle bir açıklama aktarıyorlar.

Zamanla Ebubekir'le Ömer'in arası açılır. Hatta Ebubekir Ömer'i hac görevinden alır. Daha da cesaret edip ileri giderek bir ara Ömer'e, "Bana kalırsa sen bu halifelik işinden vazgeçersen daha hayırlı olur" der. Taberi bunu farklı bir şekilde aktarır: Ömer bu halifelik işinden vazgeçseydi daha iyiydi şeklinde aktarmış. Bundan sonraki gelişmeleri, Ebubekir'in nasıl katledildiği bölümüne bırakayım.

Sonunda Ebubekir görevden ayrılmayınca ve hac yetkilerini de Ömer'den alınca araları tam açılır ve Ömer, gelecekte halifeliğin riske gireceğini artık anlar. Bundan sonrasını az önceki yazarların kaynaklarından dinleyelim: Ebubekir, konuşulan sürede istifa etmeyince halife Ömer harekete geçer ve onu ortadan kaldırmak için planlar yapar. Bunu, Ebubekir'in ölümü konusunda izah edeceğim. Hatta ilk başta Ebubekir, ya Ömer halife olsun ya da Ebu Ubeyde di yordu, halife Osman'ın adı hiç yoktu. Ama daha sonra nedense Osman öne çıkar ve Ebu Ubeyde birden gündemden düşer. Hatta Ömer iş başı yapınca, Ebubekir'in çoğu valilerini görevden alır.

Yine Ebu Süfyan ile oğlu Muaviye'ye çok aşırı ayrıcalıklar tanırdı ki bunlar Osman'ın akrabalarıydı, tabii ki bu ilk adımdı; zaman içinde Osman iktidara gelince bu akraba saltanatını daha da geliştirir ve bilindiği gibi bundan dolayı Emeviler dönemi başlar. Yani bu görevden almalar ve yerlerine Emevi soyuna bağlı kişileri tayin etme olayı, Ömer'le Osman/ dolayısıyla onun soyu arasında yapılan pazarlıkların bir sonucuydu aslında.

Burada gözden kaçan bir şey var: Halifelik makamına geçme olayı halk arasında bilinen o çok basit şekilde gerçekleşmemiştir; tam tersine ilk halifeden itibaren hep zorlu ve skandallarla olmuştur.

Haziran ayında vefat eden Muhammed'in cenazesi üç gün yerde kalırken, Ebubekir'le Ömer cenazeyi bırakıp iktidarı ele geçirmek için kulis yapıyorlar. Halifelik işini sağlama bağladıktan sonra Muhammed'in cenazesine döndüklerinde; artık cenazesi gömülmüştü, yetişememişlerdi. Burada çok basit bazı yorumlar var: Mesela bu üç gün olayı, acaba Muhammed'i Mekke'de mi yoksa Medine'de mi gömelim veya millet leadersiz kalmıştı, mecburen bunlar uğraşacaktı gibi laflar. Bunlar zaten dini kaynaklarda da pek öne çıkmamış; ancak cılız da olsa bazı eserlerde geçiyor ama dediğim gibi gerçeğe ilgisi yok.

Daha sonra Ebubekir'le Ömer, Hz. Fatma ve Ali, Ebubekir'in halifeliğini tanısınlar diye onlara gidince Fatma aynen şunu diyor: En zor anımızda bizi cenazemizle baş başa bırakıp kendi işlerini görmeye çıkan kişilerle bizim işimiz yok; ne bizden izin aldınız, ne de bu konuda (halifelik konusunda) bize bir hak verdiniz. Ömer, Hz. Ali'nin evine baskın düzenleyince Hz. Fatma bunu o sırada söylüyor, "babamın cenazesini yerde bırakıp çıkarınız peşine düştünüz; bizden ne istiyorsunuz" diyor. Acaba, Ebubekir vefat edince Ömer'in hemen halife olması tesadüf müdür? Bütün bunlar yapılan planların birer sonucudur. Halbuki halifelik için ilk başta en çok adı geçen Ebu Ubeyde idi ama ne hikmetse Ömer öne çıkıyor ve Ebu Ubeyde birden tarihe karışıyor, ortalıktan kayboluyor.

Nitekim Ebubekir öldürölünce, Ömer hemen başa geçiyor.

İbni Mesut, “Bana teklif edilse ki, ey İbni Mesut; sen yemin içer misin ki Muhammed katledilmiştir diye? Ben de derim ki, değil ki bir kere; dokuz sefer bu konuda rahatlıkla yemin içerim ki Muhammed suikasta kurban gitmiştir. Ancak bana, ‘Yemin içer misin ki Muhammed normal eceliyle ölmüştür diye?’ teklif gelse, bu konuda tek bir sefer bile yemin içemem” diyor. Önemli bir kişiden önemli bir açıklama. Bu hadis, birçok İslami kaynakta geçmektedir.

Tabii ki İbni Mesut bu açıklamayı yaparken detayını anlatmıyor: Nasıl katledildi, neydi olay, bunu izah etmiyor. İslami kesim burada Yahudi kadının Hayber’de verdiği zehir olayını gündeme getirebilir; yoksa Ayşe miydi, Hafsa mıydı... Müslüman yazarlar bunu akıllarından bile geçirmezler veya geçirmek istemezler. Ama olay tek bu hadise bağlı değil ki, görüldüğü gibi kanıtlar fazla.

Şa’bi bu konuda, “Yemin ederim ki, Hz. Muhammed suikasta kurban gitmiştir” diyor.

Daha önce de Enes b. Malik’in, “Hz. Muhammed’in Hayber’de yediğı o zehirli et, onun küçük dili ve ağız bölgesinde iz bırakmıştı, tahribat yapmıştı” hadisini aktardım. Ki Hayber

zehrinden de etkilendiği bir gerçek; ama o olayla ölümü arasında üç yıllık bir zaman var.

Burada şu sorulabilir: Peki buraya kadar anlatılanlardan nasıl bir sonuç çıkaralım? Yani Muhammed'i, Ayşe ve Hafsa aracılığıyla mer-Ebubekir iktidar kavgası için mi katletmişler, Hayber'de yediği zehirli yemekten mi ölmüş, yoksa normal kaderiyle mi? İşte bence bu sorulara sağlıklı yanıt almak için kitabı sonuna kadar takip etmek lazım. Çünkü böyle olursa verilen yanıt daha da sağlıklı olur. Yine de buraya kadar anlatılanlardan okuyucu ne anlamışsa tabii ki bu onun algısı ve takdiridir.

Ancak şu var ki, iktidar kavgası yüzünden, Ebubekir ve mer öteden beri Hz. Muhammed'e karşı suikast düzenlemişler; ancak bir nevi başaramamışlar. Bardağı taşıran son damla ise, Hz. Muhammed'in, Ali'yi halife göstermesi ve Ebubekir, mer gibi Hz. Ali'ye rakip çıkabilecek, ileride sorun yaratabilecek kişileri de, dönüşü imknsız bir savaşa gönderip bu yöntemle ortadan kaldırması. Nitekim vefat ettiği ayın pazartesi günü Üsame'ye bu görevi verirken hasta değildi; bundan sonra arşamba günü hasta olur ve fazla geçmeden vefat ediyor.

BEŞİNCİ BÖLÜM

İKTİDARIN CELLATLARI

Ve sonunda küfür Muradına ermişti.

Defalarca Hz Muhammed sav i öldürmeyi arzulayıp her seferinde başaramayan gizli kâfirler planları sonunda Hz Muhammedi şehir ettiler. Elbette Hz Muhammedin Bu şehadeti Rabbin ona yazdığı takdir idi. Ve Hak Teâlâ buyurdu Allah yolunda ölenler diridir.

Ebu bekirin cenazede sarf ettiği söylenen ayet o ölür veya öldürülürse idi. Evet öldürülürse.

Ömer ve Ebu bekirin iki ajanı görevlerini başarmışlardı. Şimdi vakit iktidar oyununu devreye sokma vakti idi. Çok beklemişlerdi daha fazla bekleyecek halleri yoktu.

Bu iktidar için babasına yer hazırlayan Aişe şöyle diyordu.

Aişe anlatıyor (uyduruyor): “Rasûlullah’ın hastalığı ağırlaştığında insanlar namaz kıldılar mı?” diye sordu. “Hayır, ya Rasûlullah! Seni bekliyorlar” denildi.”Rasûlullah: “Bana bir kovada su getirin” dedi. Biz dediğini yaptık, yıkandı sonra kalkmaya çalıştı, ancak bayıldı. Ayılınca: “İnsanlar namaz kıldı

mı?” dedi. Biz: “Hayır, onlar seni bekliyorlar ya Rasûlullah!” dedik. Bu arada insanlar mescitte yatsı namazı için Rasûlullah (sav)’i bekliyorlardı. Rasûlullah (sav) namaz kıldırması için Ebubekir’e haber gönderdi. Haberci, Ebubekir’e gidip, “Rasûlullah senin insanlara namaz kıldırmanı istiyor” dedi. Ebubekir oldukça yufka yürekli bir insandı, dedi ki: “Ya Ömer! Namazı sen kıldır” Ömer : “Sen buna daha layıksın” dedi. O günlerde Ebubekir (insanlara namazı kıldırırdı. Bir ara Rasûlullah (sav) kendisini iyi hissedince öğle namazı vaktinde iki kişinin kolları arasında mescide girdi. O esnada Ebubekir namaz kıldırıyordu. Rasûlullah (sav)’i görünce geri çekilmek istedi ancak Rasûlullah işaretle yerinde durmasını istedi. Rasûlullah (sav) yanındaki iki adama: “Beni onun yanına oturtun” dedi. Onlar Rasûlullah (sav)’i Ebubekir’in yanına oturtular. Ebubekir Rasûlullah (sav)’e tabi olarak namaz kılmaya başladı, insanlar da Ebubekir’e tabi oluyorlardı ve bu esnada Rasûlullah (sav) oturuyordu.” (Muslim, 418, Buhari, 687)

Ömerin Uydurması

Abdullah b. Mesud şöyle dedi: “Rasûlullah (sav) vefat edince Ensar dedi ki: “Bizden bir emir sizden de bir emir olsun”. Ömer onlara gelerek şöyle dedi: “Ey Ensar topluluğu! Siz Rasûlullah (sav)’in imamlık yapması için Ebubekir’i seçtiğini bilmiyor musunuz? İçinizden kim gönül rahatlığıyla Ebubekir’in

önüne geçmek ister?! Bunun üzerine Ensar: “Ebubekir’in önüne geçmekten Allah’a sığınırız” dediler. (Mustedrek, 3/67)

Hz Aliye Atılan bir iftira

İbniSa’d’ın, Hasan’dan rivayet ettiği bir hadisi şerifte Hz. Ali (r.a.) şöyle demektedir: “Rasûlullah (s.a.v.) vefat ettiğinde ne yapmamız gerektiği üzerinde konuşmaya başladık. Sonra dedik ki: “Rasûlullah Ebubekir’i namazda bize imam olarak tayin etti” Bunun üzerine, Rasûlullah’in dünya hayatımız için öne geçirdiği şahsı biz de öne geçirmeyi tercih ederek Ebubekir’i seçtik.” (İbniSa’d, Tabakat, 3/183)

Bu iftiradır Çünkü Hz Ali Ebu bekire biat etmemiştir.

Ayşe cenazeye katılmıyor Oysa Hz Muhammed Aişenin evinde şehit oluyor

“Biz Hz Resulullah’ın defninden çarşamba gecesı, kürek seslerini duyarak haberdar olduk.” ifadesi, soruda gösterilen ilgili yerlerde vardır. (bk. Ahmed b. Hanbel, 6/62, 242 ,274). □ Ayrıca (bk. İbn Hişam, es-Sîre, 4/321; İbn Abdulber, el-İstiab, 1/47; Beyhaki, Delailu’n-Nübvve,7/256; İbn Kayyım, Zadu’l-Mead,3/484)

Cenaze Hz Muhammedin Mübarek bedeni 3 gün boyunca bekletiliyor.

Gelelim bunun gerçek sebebine

Hz Muhammed öldüğünde Aişe ve Hafsa korkarak hemen babalarının evine kaçtılar hem de olayı haber vermek üzere ayrıldılar. Aişe o vakte kadar kendi evine özellikle Hz Aliyi Fatıma'yı ve Ehlibeytten kimseyi almıyordu.

Babası Ebu Bekir ve Dostu Ömer'in emri ile buna müsaade vermiyordu. Ev Aişenin olduğu için zorla da giremiyorlardı.

Elbette burada Hz Muhammed ile konuşurlar ve bazı gerçekleri öğrenirler kaygısı vardı.

Ayrıca Hz Muhammed Kalem istediğinde Hafsa durumu babasına bildirdi kesinlikle müsaade etmeyin engel olun cevabını aldı.

Hz Muhammed ölünce Ayşe ve Hafsa da kaçınca durumdan şüphelenen Ali ve Amcası içeri girdiler Hz Muhammedin Mübarek bedeninin öldüğünü gördüler gözyaşları sel oldu hemen Ali Fatıma'yı ve en güvenilir dostlarını çağırdı ve içerden kapıyı kilitlediler.

Çünkü Hz Ali bildi ki kendilerine de Muhakkak saldırıp zarar verecekler kapı kitli olduğu için bu amaçlarına ulaşamadılar.

Planları muhakkak şöyle idi, Hz Muhammed ölünce fırsat bilen bir kaç münafık kâfir bundan istifade saldırıp Ailesini öldürdü diyeceklerdi. Ama amaçlarına ulaşmadılar. Dışarda bekleyen bu hainler sebebiyle Ali ve ehlibeyt ve dostları odadan çıkamadılar.

Herkes evin önüne doluşmuş idi.

Ömer ve Ebu Bekir halka bir kaç edebiyat ve tiyatro gösterisi yapmaktan geri kalmadılar. Ömer Burada Halkı oyalayıp duruyor Muhammed ölmez ölmedi bayıldı rolü kesiyordu. Elbette birileri çıkıp Muhammed Öldü ise Vasisi Alidir Demesinler diye çabalıyordu. Ali ön plana çıksın istemiyordu.

Sonra Ebu Bekir Ömer'e mesaj verdi öldü, Muhammed öldü yani istediğimize ulaştık hadi oyalanma çabuk ol demek istiyordu

1 dakika önce kendini yırtan Ömer 1 dakika sonra Ebu bekirle alel acele oradan uzaklaştı

Daha önce buluşma yeri olan sakafede sözde halifelik davası güden Sad bin ubade ile buluştular. Ebu ubeyde Ömer ve Ebu Bekir ona halife kureyiştten olacak dediler.

Aralarında hilafet sırası yüzünden anlaşmazlık çıktı hatta Ömer ile ubade yaka paça bir birine girdiler. Sonunda Ömer Herkesi Ebu bekire biat etmeye zorladı böylelikle kendi aralarında Ebu bekiri halife seçtiler.

Elbette asıl halife olacak kişi Ömer idi ancak bir süre Ebu Bekir ön ayak olacaktı. 1-2 sene önünde yerini çeşitli bahaneler ile Ömer'e bırakacak Ömer'den sonrada Ebu Ubeyde bin cerraha bırakacaktı.

O sırada Amr bin As ta koşa koşa ummandan geldi nasıl geldi ise hemen bu hilafet seçimine yetişti Ebu bekiri destekledi Bu da gösteriyor ki Amr bin As oralarda hazır idi yani her an ölümü ve bu işin olacağını biliyor idi bu mühimdir. Amr bin As vahi almadı ise muhakkak bu bazı planların olduğuna delildir.

Umman medine arası 4082 km dir Amr uçakla gelmedi ise At ile gelmesi 1 2 hatta sürer oysa Amr perşembe günü Ebu bekirin yanında hazır idi.

Hz Ali ve dostları dışarı çıkamıyor idi gece onlar hilafet için dertlerime düşünce ve ajanları gece yavaş yavaş çekilince

çarşamba gecesi Hz Ali ve dostları Peygamberi yıkayabildiler ve kefenlediler ancak yine de gömmek için dışarı çıkarmadılar can güvenlikleri yok idi bu sebeple gerekli malzemeleri temin edip Hz Muhammed i Kendi vefat ettiği oda içine göre bildiler.

Ömer ve Ebu Bekir perşembe günü insanları toplayıp hilafetin Ebu bekirde karar kılındığını bildirdiler ve biat istediler. Böyle olunca Aliyi bertaraf ettiklerine karar verdiler. Ali ve dostları dışarı çıkabildi

Haşimoğulları Ebu bekire biat etmediler. Ömer Ebu bekire bu iş böyle olmaz dedi onların başını ez dedi. Onların büyüğü Abbas bin Abdulmuttalibi kandır aldat kendine biat ettir dedi.

Ebu Bekir Abbasa gidip ona süslü sözler söyleyip peygamberin kendisi hakkındaki sözlerini açtı (uydurdu)

Abbas Ebu bekire şöyle dedi

Eğer Peygamberin vücudu senin hilafetine sebep olmuşsa ve kendini o hazrete yakınlaştırmışsan, bu işle bizim hakkımızı gasp etmişsin. Çünkü peygamber sav bizdendir ve biz ona herkesten daha yakınız. Eğer Müslümanların sayesinde halife olduysanız biz de Müslümanlardan biriyiz aynı zamanda hepsinden daha üstünüz. Biz sana böyle bir izin vermedik.

Ebu Bekir Ona rüşvet ve mal teklif etti

Abbas buna sinirlenerek şöyle dedi

Eğer bana mal vaadi veriyorsan onu nereden ele getirdin ve eğer kendi malınsa vermemen daha iyidir, bizimde ona ihtiyacımız yoktur ve eğer müminlerin malıysa senin onların malında tasarruf hakkın yoktur.

Abbas Hz Aliye gelerek işi haber etti Ali bu işe sinirlendi

Hz Ali akife ashabının, Sade milleti kandırdıklarını da çok iyi biliyordu. Onlar hak sözü duymak istemiyorlardı. Bu konunun Ben-i Haşime ve Ashabına isbat etmek için Fatime (a.s) Hasan ve Hüseyin (a.s) ile birlikte evlere giderek onları kendisine biata çağırırdı. Ne yazıklı bir kaç kişiden başkası bu daveti kabul etmedi. Hem Ömer'in tehditlerinden korkuyor hem de çoğu şimdiden bazı vaatler almıştır. Ali 3 gece artarda onları kendine biat için davet etti ama onlar gelmedi

Diğer taraftan Ömer devamlı olarak Ebu Bekir'e şöyle diyordu. Ey Ebu bekir Ali'den biat almadıkça hilafetin temelleri sağlamlaşmayacaktır. Bunun için onu çağırıp biat alman daha iyi olacaktır. Böylelikle Ben-i Haşım de ona uyarak seninle biat edecektir.

Ebu Bekir bu iş için tetikçisi Halid bin velidi yanına çağırdı Abdurrahman bin avf ile beraber gidin O Aliyi bana biat ettirin dedi. Ömerde yanlarında gitti.

Gelip Hz Alinin kapısına dayandılar Hz Ali neden geldiklerini sordu onlara güvenmediği için yanlarına varmadı. Ebu bekire biat edeceksin dediler.

Ali onlara girmelerini tavsiye etti kapıyı açmadı.

Gidip Ebu bekire durumu haber ettiler eğer biat etmez ise evini yakın dedi. Ömer ve Halid bin velid tekrar geldiler Hz Fatıma kapı arkasından gidin dedi. O arada kapıyı kırdılar Hz Fatıma arkada duvar ile kapı arasına sıkıştı yaralandı. Hz Ali Ömer'e vurdu devirdi Ömer yerinden kalkamadı. Zübeyir bin Avvam Oraya yetişti kılıcını çekip halide yürüdü ayağı takılıp düştü. Ömer ile Halid toparlanıp kaçtılar.

Hz Ali olanlara çok sinirlendi Hz Fatıma'yı alıp onunla ilgilendi Fatıma hamile idi. Sonra evden çıkıp Ebu bekire hesap sormaya gitti.

Ebu bekire derdin nedir dedi.

Hangi delille ve hak ile bu makama kendini layık buldun dedi.

Ebu Bekir konuşmadan Ömer söze atıldı biz peygambere en yakınınız ve kureyşteniz senin de büyüğünüz dedi.

Hz Ali Ömer'e dönerek, eğer bu hak yakınlık ile oluyorsa ben ve evlatlarım sizden daha yakınınız eğer büyüklük ile oluyorsa amcam Abbas hem sizden daha yakın hem de sizden daha büyüktür dedi.

Ömer sinirlendi cevap veremedi. Ey Ali emin ol sen biat etmedikçe biz sana rahat vermeyeceğiz dedi.

Hz Ali dedi ki

Görüyorum uzun zamandır bir plan içindesiniz ve İşlerinizi iyi uydurmuşsunuz Bugün sen ona yardım ediyorsun ki yarın (hilafeti) sana döndersin Allah'a andolsun senin sözünü kabul etmiyorum ve onunla biyat etmiyorum. Dedi

Sonra orada bulunan bir guruba dönerek peygambere verdiğiniz sözü yerine getirin ehlibeyte uyun dedi. Oradakiler ses çıkarmadılar. Hz Ali oradan ayrıldı evine girdi bir daha çıkmadı

Ebu Bekir ve Ömer elde ettikleri gücü kullanarak biat etmeyen Haşim oğullarını baskı yapıp yıldırmaya işlerini engellemeye başladılar öyle bir hale geldiki Haşim ogullari rahat gezemez sürekli baskıya maruz kalır oldu.

Sonunda Hz Aliye gelerek ey Ali biliyoruz ki sen Haklısın ama bizde çok zor bir durumdayız dediler. Hz Aliye biz gidip biat edeceğiz diye ima ettiler Ali onlara sizler hakikati daha iyi bilenlersiniz buna rağmen ne dilerseniz yapın dedi. Onlardan çoğu gidip biat ettiler. Ahiretlerin dünyaya sattılar.

Bu iş yayılıp dinlenince Haşim oğullarını Ebu bekire biat etti söylentisi yayıldı Hz Ali bunu onaylamak ile Ebu bekirin hilafetin kabul etti diye yaydılar. Hz Alinin haşimileri bu konuda serbest bırakması Onunda Biat ettiği olarak kabul edilip yayılmıştır.

Hz Ali bundan sonra herkes İSTEDİĞİNİ yapsın ama amelinden sorulacaktır demek istemiştir.

ALTINCI BÖLÜM

BEDEL

Hz Muhammedin sözleri çiğnenmiş emanetine ihanet edilmişti. İktidar ve dünya hayatı uğruna Hakikat küfre değiştirilmiş idi.

Hz Fatıma peygamberin göz bebeği kendini toparlayamamış idi hasta bir halde idi. Çocuğunu da düşürmüş idi.

Hz Ali Fatıma ile ilgileniyor idi.

Biat ile kafayı Bozup her yola başvuran Ebu Bekir ile Ömer baskı ve zulme devam ediyordu

Bunun için hemen varıp fedekteki araziye el attılar böylelikle Hz Ali ve Fatıma'yı zora sokup biat karşılığında bu işten vazgeçmeyi vaat edeceklerdi

Durumu öğrenen Hz Fatıma o hasta hali ile kalkıp Ebu bekire gitti bu ne haldir diye hesap sordu. Ebu Bekir peygamberler miras bırakmaz biz böyle işittik dedi.

Hz Fatıma o araziyi peygambere Allah verdi Peygamberde onu bana hediye etti sizlerde orada bu olaya şahit idiniz dedi. Ebu Bekir şahit olduğu halde inkâr etti.

Bana 2 şahit getirin dedi.

Hz Ali mescide gelerek Allah'ın şahitliği ve ayeti yetmez mi dedi. Ebu Bekir ben 2 şahit isterim dedi. Hz Ali dedi ki O iki şahit gelse bir masuma iftira atsa ne yaparsın dedi. Ebu Bekir şehitlerin sözü ile hareket ederim dedi.

Hz Ali sen Allaha karşı insanların şahitliğini tercih ederek kâfir oldun dedi.

Orada bulunan birçok insan ağladı ama seslerini çıkarmadılar.

Hz Fatıma bu işle ilgili şu sözleri halka söyledi

Fatıma (s.a) açık bir şekilde: Onlar (Ebu Bekir ve yanındakiler) bunu yaptı, yeminlerini bozdular ve hutbenin sonunda onların yeri ebedi cehennemdir diyerek konuşmasını sonlandırdı.

Ebu Bekir Halife olunca daha evvel ortak iş yaptığı bedevi beni temim Eşkıyaları bazı imtiyazlar talep ederek isyana

kalktılar Ömer onlara yüz verme onlardan kurtul dedi. Sonra baş edemeyiz itibarımız kalmaz dedi.

Ebu bekirde Halid bin velidi Onlar üzerine gönderdi, Ridde Savaşları başladı.

İstedikleri gibi bir hali bulamayan beni temim eşkıyaları hem Ebu bekire karşı durdular hem de çoğu din değiştirdi hatta bizde peygamberiz diye ortaya çıkanlar oldu.

Halid bin valid çoğunu bastırdı hatta içlerinde Müslüman olanların 300 ünü Şahitlik edenler olduğu halde katletti bu olay Malik bin nübeyr olayıdır. Sonra Malikin karısını ganimet olarak kendine aldı.

Halid bin velidin bu şekilde kuvvetli olması Ömer'in hoşuna gitmiyordu.

Ömer 2 yıl içinde Halife olacağını anlaşmaya göre hesap ediyordu ve Halid bin velidin hem başına bela olacağını hem de onu elinde tutamayacağını biliyordu.

Bu olay Ömer için aradığı fırsat oldu ve Ebu bekire ona kısas uygula ve öldür dedi. Ebu Bekir buna yanaşmadı. Böyle olunca görevinden azlet dedim öyle yaptılar.

Bu olayda Ömer'in morali bozuldu Ebu Bekire yavaş yavaş hükmedemediğini işlerin başka yere gittiğini anladı. Kendisine Ebu bekirin bir oyun kurup hilafeti vermeyeceğini düşünmeye başladı. Hile yapan elbet dostuna da yapar düşüncesine girdi

Ebu bekir sözünde duymamıştım ve hilafeti vermeyeceğini yanaşmıyordu Ebu bekiri bir gece ortadan kaldırıp apar topar gömdürdü

Etrafa ebu bekirin halife olarak Ömer'i tavsiye ettiği söylentisini yaydırdı.

Sonra ebu bekirin bir vasiyetini ortaya çıkardı onda Ömer halife olsun yazılı idi. Muhakkak bunu hazırlayan da Ömer'in kendisi idi. Böylelikle Ömer istediği hilafeti elde etti.

Kendine bir tehlike olarak gördüğü halidden de kurtulmayı arzu etti. Halid görevden azledilince humusa yerleşip uzaklaşmış idi. Tuttuğu bazı suikastçıları göndererek halidi zehirlettirip öldürdü

Muaviyeyi Şam Valiliğine Atadı

Ömer Muaviyenin Ve Ümeyyenin Ali ve haşimiler ile olan kan davası ve kinini iyi biliyordu, Muaviyeyi Memmun ederek bu konuda Aliye karşı kullanmak için destekledi. Ancak yine de

Muaviye kendi kafasına göre hareket edince Ömer onu ekinde tutamayacağını anlıyordu ancak muaviye dolambaçlı ve süslü üslubu ile Ömer'i ikna ediyordu.

Ömer Zamanında Yahudi asıllı Kabul Ahbar medineye gelerek Ömer'e yakınlaştı.

Ömer'in Yahudilere karşı bir yakınlığı olduğu muhakkak idi bir seferinde Tevrat sayfasını getirip Hz Muhammed'de okumuş ve azarı yemiş idi. Yahudiliğe karşı bir ilgisi var idi.

Kabul ahbarlarda bu sebepten yakın bir bağ kurdu kabul ambarında anlattıkları Yahudi rivayetler Ömer'in baya ilgisini çekmişti hatta kabul ahbar Ömer'e bazı gelecek birileri ve kehanet vererek Tevrat tan işler gösteriyor idi

Bunlardan biride sen Kudüs'ü fetih edeceksin ben senin adını Tevrat ta Faruk olarak buldum demesidir

Ebu hureyrede bu dönemde kabul abartan etkilenerek oldukça çok Yahudi rivayetini sanki İslam'danmış gibi söylemeye başlamıştır. Hatta o kadar ileri girmiştir ki Ömer dahi dayanamayıp azarlamıştır.

Bu arada Muaviye'nin rahat halleri Ömer'i rahatsız etmeye başladı, böyle olunca otoritesi sarılmasın diye Ömer Muaviye'yi

azarladı. Bu Muaviye'nin zoruna gitti ve Ömer'den kurtulma planlarını yapmaya başladı. Ümeyye oğullarından Osman'ın halife olması Elbet Muaviye'nin daha fazla işine gelecekti.

Muaviye O zamanlar küfeye vali atanan Mugire bin şube ile görüştü ve Ömer'i devirip iktidarı ele geçirme planından bahsetti.

Mugire bin şube ile bu konuda ortak oldular.

Mugire Hristiyan kölesi lülüe yi medineye ginderdi Medine iş yapma bahanesi ile etrafı kollayan lülüe vergi ve ücret olaylarını bahane ederek Ömer'e çattı. Bu olaylardan sonra Lülüe Ömer'i hançerleyip öldürdü böylelikle Muaviye ve Mugire bin şube amaçlarına giden yolda Ömer'den kurtulmuş oldular.

İhanet edenler Muhakkak Başka bir zalimin elinden BEDEL öderler.

YEDİNCİ BÖLÜM

ŞEYTANIN YÜKSELİŞİ

Muaviye mugire bin şube ortaklığı ile Ömer'den kurtulmayı başarmış idi. Bedel ödenmiş idi. Bundan Sonra Muaviye yavaş yavaş kendi iktidarı için harekete geçmeye başladı.

Kureyişte Umeyye oğulları için vakit yükseliş vakti idi. Hızlı bir şekilde Hilafet Makamını Aliye ve Haşim oğullarına kaptırmamak için faaliyetlere başlamışlardı.

Bir şura kurularak hilafet seçilmesi fikri ortaya atılarak bunun Ömer'in tercihi olduğu ve ölmeden bu yönde karar verdiği ümeyye oğullarından ortaya atıldı.

Abdurrahim bin avf özellikle şura için baskı yapıyordu ancak haşimogulları buna yanaşmıyordu ama şura olacağı kesin hal alınca bu işten uzak kalmamak için şuraya dâhil oldular.

Şurada 6 kişi olacaktı, ümeyyeden Osman ve Abdurrahim bin avf, Sad bin ebivakkas Zübeyir bin avvam, Temim den Talha bin Ubeydullah ve Hz Ali.

Hız Ali böyle bir şuraya karşı olsa da olan olaylardan sonra işlerin karıştığını görmekte ve olaylara müdahil olmak istemekte idi.

Şura toplandı hakem ve yönetici olarak Ömer'in oğlu Abdullah seçtiler, Temim oğullarından Talha toplantıya daha gelememişti. 5 kişi hazırды.

Talhanın geç gelmesi Temimlerin Muaviye planlarından dolayı idi. Anlaşmaları tam sağlanamadığından gecikme oldu. Plan proje hazırlıyorlar bazı konularda anlaşıyorlardı. Elbette karlar ve paylar hususunda. Ümeyyeye hilafeti vermek Temime ne kazandıracaktı bu işten temim karını almak istiyordu. Sonuçta paralı askerlerdi

Muaviye'nin 2 ortağı çete üyesi Amr bin As ve Mugire bin şubede gelip şura mekânının önüne yerleştiledi. İçeriye kimseyi sokmamak ve içerde aksi bir durum olursa ve Ümeyye seçilmez ise hemen orada müdahale ederek gerekli operasyonu yapmak için hazır bulundular. Talha da temimli suikastçıları etrafa konuşlandırdıktan sonra gecikme ile şuraya dâhil oldu

Sad bin Ebu Vakkas bu durumdan rahatsız oldu dile getirdi Amr ve mugribenin burada ne işi var Ümeyye oğulları bu işi hile ile almak ister dedi.

Şura böylece büyük bir tartışma ile başlamış oldu ve gittikçe tartışma hararetlendi. Talha bu durumdan çok huzursuz oldu bir an evvel işi bitirip ayrılmayı diliyordu. Ortalığın karışıp kendinindi burada olaya dâhil olmaması temim için sıkıntılı olabilirdi. O biran önce ümeyyeden Osman'ı halife seçtirip gitmeyi arzu ediyordu. Çünkü işler büyürse suikast timi elbet oradakileri öldürecek ve Talha zor bir sürece girecekti

Talha söze girip konuştu

“Böyle tartışacağınıza bir an evvel işinizi hallederseniz, benden korunmuş olursunuz. Ömer'in ruhunu alan Allah'a yemin olsun ki; bu iş için sizlere üç günden fazla süre vermeyeceğim. Sonra evime çekilip ne yapacağınızı bekleyeceğim.”

Açıkça Talha ya Osman'ı seçin yada suikast timi 3 gün içinde hepinizi ölecek diye kapalı Beyan etti.

Bu arada Amr ve Mugirede içeri girip göz dağı verdi

Abdurrahman bin avf söze girdi, Canınızı seviyor musunuz?

“Sizlerden hanginiz bu işten feragat edip de kendisinden daha faziletli olan kimseye bu işi terk edebilecek? Dedi yani vazgeçin ve canınızı kurtarın dedi.

Sonrada bakın ben çekildim dedi. Razi olduk dedi. Sizde razı olun deyince Ali dışındakiler hemen canlarını kurtarmak için ve durumu anladıkları için razı olduk dediler. Ali Benim bir korkum yok dedi razı değilim ne olacaksa olsun dedi çekilmedi.

Osman Ve Abdurrahman bin avf bu işin çekilme ile tamam olmasını arzu ettiler Osman dedi ki ben Ali adına çekilirim Ali de bunu duyunca Osman çekilirse bende Osman Adına çekilirim dedim

Talha Elbette plan gereği Osman adına çekildi

Abdurrahman bin avf Zübeyir ve Sad bin ebi vakkasın fikirlerinden emin olmak istiyordu 2side Ali adına çekiliriz dediler.

B planı devreye girdi ve istedikleri şimdiden olmuş Osman'ın hilafeti kesinleşmişti

Halife adayı olarak geriye Osman ve Ali kalmıştı ve sonucu ise Ümeyye oğullarından Abdurrahman bin avf in sözleri ve desteklediği taraf belli edecekti. Yani sonuç belli idi

Abdurrahman bin avf herkesi mescide topladı öyle bir şeyle Aliye hilafet teklif edecekti ki Ali bunu kabul etmesin

Sanki Ali itiraz eder gibi görünsün istedi ve ilk Aliye sordu ki sanki Aliyi arzu ediyor görünmek istedi

Ey Ali sen Allah'ın kitabı peygamberin sünneti Ebu Bekir ve Ömer'in yolunu izleyeceğini söz verir misin dedi

Hz Ali ben Allah'ın kitabı ve peygamberin sünneti üzerine söz veririm dedi. Ebu Bekir ve Ömer'in yolunu kabul etmedi.

Sonra aynı soruyu Osman'a sordu Osman hepsini kabul etti.

İşte dedi Ali kendisi kabul etmedi bende bu sebeple Osman'a biat ediyorum dedi ve bu hile ile Ümeyye oğulları Osman'ı halife seçtiler.

Seçim sonucu Hz. Ali için hayal kırıklığı oldu. O, Abdurrahmân'a hitaben: "Bize karşı bir araya gelip dayanışmanız sadece bu güne mahsus değildir. 'Artık bana güzelce sabır gerekir. Dedi. Ve ayrıldı.

Osman hilafete geçer geçmez kendi kabilesi olan ümeyyeden valiler ve devlet adamlarını iş başına geçirdi.

Osman ilk olarak Kufe valisi Mugire bin şubeyi görevden aldı yerine Sad bin ebi vakası getirdi elbette burada Mugirenin farklı işler için görevden çekilmesi vardı Mugire bu süreçte Muaviye'nin yanında olup ona zemin hazırlayacak idi. Ayrıca Sad

bin ebi vakasa küfe valiliği verilmesi şurada rolünü de ortaya sermektedir.

Daha sonra sad bin ebi Vakkas yerine umeyyeden velid bin ukbeyi küfete vali tayin etmiştir. Böylece haşimilerin yerleşimi başlamıştır.

Velid bin ukbe akıllı bir adam değildi bu sebeple kısa zamanda kendisini harcadı hem yanlış kararlar vermesi hem de içki içip sarhoş namaz kıldırması sonra 2 rekat olan sabah namazını 4 rekat kıldırması sonunda Osman'a baskılar arttı Osman velidi görevden almak zorunda kaldı onun yerine yine kendi Ailesinden Said bin el As ı küfeye vali atadı.

Said bin el asın babasını bedir de Hz Ali öldürmüş idi. Said bin el as Muaviyenin neredede ise kankisidir.

Osman Basra valisi olan Ebu Musa el eşariyi görevden aldı yerine ümeyyeden Abdullah bin amiri atadı. Fars valisi Osman bin ebi As ı görevden alıp fars valiliğini de Abdullah bin amire bağladı

Mısırda Amr bin Asi vali atadı iki kanattan oluşan yukarı aşağı mısır valilik sistemini genel vali ve özel valilik sistemine çevirdi ve genel valiliği Amr bin As a verdi haraç amirliğine de Abdullah bin Sad a verdi

Amr bin as bu işe itiraz etti çünkü haraç amirliğinden kârı kesildi Osman'a mektup yazıp haraç amirliğini geri istedi

İsteği olmayınca Medine'ye geldi, Osman onu ikna etmek için Abdullah bin as iyi bir maliyeci dedi. Amr ise O ineği sağacak bende boynuz tutacağım öylemi diye çıkıştı.

Osman'la tartışılar Osman ise sinirlenerek Amr bin As ı görevden alıp tüm yetkiyi Abdullah bin sad a verdi.

Osman Şam valisi olarak Muaviye'yle devam etti. Onun yetkilerini daha da arttırdı.

Filistin yönetimini de Muaviye'ye bağladı.

Muaviye hem kendisi Beni Kelb kabilesinden bir kadınla evlendi hem de Osman'ında beni kelb den bir kadınla evlenmesini sağladı.

Kelblerle olan bu yakınlaşma ilerde Muaviye için büyük bir destek olacaktı. Ayrıca Yezid kelbli kadından doğmuştur

Osman Mervan bin Hakemi devlet kâtipliği yani bir nevi başbakanlık görevine getirdi

Babası ve mervanı Hz Muhammed Mekke'den ve Medine'den kovmuş idi. Osman zamanına kadar sesleri çıkmadı

Osman Mervan'ı yanına getirerek sahip çıktı. Osman'ın amcasının oğludur. Ve Müslümanlarla hep dalga geçmiştir.

Mervan'ın babasına ise 100 bin dirhem maaş bağlanmıştır. Fedek arazini Mervan'a tahsis etmiş Mervan'ın kardeşi harise de Medine çarşısının gelirini tahsis etmiştir

Osman'ın bu işleri sonucunda hem vilayetlerdeki velilerden şikâyetler artmış hem de kendisine düşman olanlar hızla artmış idi

Küfe valisinin yanında küfelilerin dövülmesi ve Mısır valisinden şikâyetlerin artması sonucu Mısır ve küfeliler durumu anlatmak için Osman'a geldiler Onlara Basralılarda katıldı.

Mervan Osman'ın Mührünü elinde tutuyor ve ondan habersiz kararlar alıp bunları Osman'a mal ediyordu.

Mervan'ın bu işlerinden rahatsız olan halk Osman'ı uyardı ama Osman gerekeni yapmayarak yumuşak davrandı.

Halk Hz Aliye giderek hem Osman'ı hem mervanı şikâyet ettiler. Hz Alide gelerek Osman'a nasihat verdi. Hatta Osman'ın karısı kelpli nafile dahi Ali doğru söylüyor Mervan seni mahvedecek dedi.

Ümeyyeliler Müslümanları aşağılıyor onlarla dalga geçip küçümsüyorlardı. Osman'dan iyice cesaret almışlardı

Ammar bin yasir bu işten rahatsız olup Osman'a şikâyet çıktı ancak Mervan ve yanındakiler Ammarı Osman'ın yanına sokmadılar ve Ammar bin yasiri feci şekilde dövdüler

Bunca sıkıntı arasında Osman çevresindekilerin tepkisi ile Kurani çoğaltmak kararı aldı bu yolla iyi bir imaj elde etmeyi umuyordu ancak Abdullah bin Mesud Osman'a gelerek bu konuda tartıştı ve iyi bir şey olmadığını söyledi.

Mervan Osman'ın giderek çevre ile arasını bozmaya başladı, kendi amcası Abdurrahman bin avf dahi Osman ile bozuktur. Amr bin As dahi Osman'a tavır almaya başladı

Görülüyor ki Osman gözden çıkarılmış yerine Muaviye düşünülmüştü. Bir zemin hazırlanıyordu. Mervan'ın Muaviye için çalıştığı ve ona zemin hazırladığı muhtemeldir

Ayrıca temim örgütü baronu ve Muaviye dostu Muhammed bin Ebu bekirde Osman'a tavır koymaya başladı

Osman burada bir kukla olarak kullanılıyordu başını Muaviye'nin çektiği Mervan Amr mugire ve Muhammed bin Ebu bekirin dahil olduğu plan yavaş yavaş yerine geliyordu

Osman onlar için artık felçli ve kangren olmuş bir koldu ve artık yük olmaya başlamış idi. Kesilip atılması lazımdı. Süreç yavaş yavaş bu planın uygulanmasına geçti kurban olarak Osman seçilmişti.

Hz Ali olanları ve olacakları kestirebiliyordu Konu hakkında Osman'ı tekrar uyardı ancak Osman surat asıp onlar benim akrabalarım dedi. Özellikle Muaviye'yi savundu.

İleri gelenleri çağırıp işlerimi eleştirmeyin valilerime karşı tavır almayın dedi. Mervan da kalkıp isterseniz kılıçlar konuşsun deyip iyice ortalığı alevlendirdi. Osman'a tamamen düşman yapmak istiyordu ve bir an evvel amaçlarına ulaşmak istiyordu. Osman Mervan'ı azarladı.

Abdullah bin sebe de ortalığı karıştırmak için hilafet Alinin Osman ihanet etti diyerek insanlara fitne vermeye başladı

Valilerine sorunları danıştı valileri Osman'a yalan söyleyerek her şey yolunda dediler. Şikâyet edenlerin fitneci guruplar olduğuna Osman'ı ikna ettiler Osman'a fitnecilere öldürmek konusunda fikir sundular.

Osman Muaviye'nin de olduğu bir ortamda Ali Zübeyir ve Talha ile bu sıkıntıları konuşuyordu Muaviye söze atladı ümeyyeyi övdü ve valileri övdü

Hz Alide Muaviye'yi uyardı ve Allah canını alasıca, annen seni kaybedesice. Sen bu işlere neden karışıyorsun? Dedi.

Osman'sa Muaviye'yi savundu.

Bir süre sonra Muaviye Osman'a Gel seni Suriye'ye götürelim burada can güvenliğin yok dedi. Osman kabul etmedi.

Muaviye Osman'a o halde bir ordu göndereyim sana karşı gelenleri susturayım dedi. Osman kabul etmedi

Muaviye giderken yolda Zübeyir ve talhayı gördü onlara şöyle dedi

Biliyorsunuz ki Hz. Muhammed insanlara peygamber olarak gönderilinceye kadar onlar liderlik için yarışır ve onu elde etmek için çalışırlardı. Onlar bu göreve sahip olmak için öncelik esasına, güç ve kuvvet unsurlarına dayanır, azim ve gayretlerini ortaya koyarak bu konuda üstünlük iddia ederlerdi. Başkanlığı ele geçiren kişiler ise hâkimiyetlerini sağlayarak diğer insanları kendilerine tabi kılmış olurlardı. Bu günde böyle

Biliniz ki ihtiyar bir adamı aranızda bırakıp ayrılıyorum. Siz onunla ilgili olarak birbirinize güzel öğütte bulununuz, ona destek olunuz ki mutlu olasınız.” Muaviye bu sözlerinden sonra Şam'a hareket etti. O gittikten sonra Hz. Ali, Muaviye'nin

söylediklerinde bir hayır görmediğini belirtirken, Zübeyr de onun sözlerinin kendileri için çok rahatsızlık verici olduğunu ifade etti.

Amr bin as Mısırda Osman'a karşı fitneyi fişekliyor Muhammed bin Ebu bekirde muhalefeti arttırıyordu.

Mısırlı bir heyet Osman ile görüşmeye geldi Osman'da onlara bir mektup yazıp valisini uyanacağını söyledi mektup Abdullah bin sada ulaştı dikkate almadı hatta şikâyet edenleri bulup işkence etti bir tanesi bu olayda öldü.

Valiler hep birlikte karar alıp Osman'a karşı ayaklanacaklardı. Muhalif guruplar birleşip Medine'ye doğru harekete geçti Hepsinin başında Temîm kabilesinden Hurkûs b. Zübeyr es-Sa'dî vardı. Yanlarında ise Beni temimin baronu Muhammed bin Ebu bekir yer alıyordu.

Medine'ye gelince durdular Medine'de bir ordunun kendilerine karşı geleceğini düşünüyorlardı.

Etrafı kolaçan ederken bir zeytin sıkma kuyusu başında Hz Ali ile karşılaştılar Ali onlara burada ne arıyorsunuz dedi. Onlarda Osman artık halifeliği layık değil onun yerine bir Halife seçmek istiyoruz dediler hatta Aliye sen halife ol dediler. Hz Ali Onları azarladı ve geri gidin dedi. Onlar vazgeçmeyeceğiz sen olmazsan biz bir Halife buluruz dediler.

Hz Ali hasanı çağırıp Osman'a git durumu bildir dedi. Osman durumu duyunca tedirgin oldu Ali ile görüşmek istedi.

Hz Aliye Bana bu işte yardım et onları ikna et dedi

Neden şimdi bana geldin dedi Hz Ali

Osman bundan sonra sen ne dersen onu yapacağım senin sözünü dinleyeceğim dedi

Hz Ali Osman'a

Bugün meydana gelen bu olaylar Mervan'ın, Âmir'in, Muaviye ve Abdullah b. Sa'd'ın yaptıklarının sonucudur. Sen bu adamlara uydun, bana uymadın. Dedi.

Osman bu defa ona tabi olacağına kesinlikle söz verdi.

Hz Ali işin bir savaşa ve çatışmaya dönmemesi için yanına 30 kişi aldı bazıları şunlardır

Saîd b. Zeyd, Ebû Cehm el-Adevî, Cübeyr b. Mut'îm, Hakim b. Hizan, Ümeyyeoğullarından Mervan b. Hakem, Saîd b. el-Âs, Abdurrahman b. Attab, Ensar'dan Ebû Useyd es-Saidî, Ebû Humeyd, Ka'b b. Malik, Zeyd b. Sâbit ve Hassan b. Sâbit

Temimlilerin başını çektiği mısırlı Gurup Abdullah bin Sad ın azlini yerine Muhammed bin Ebu bekirin getirilmesini talep ettiler

Osman bunu kabul edeceğini bildirdi.

İsyancılar Osman'dan Yunus suresini okumasını istediler. Halife okumaya başladı ve ..."De ki: Size Allah mı izin verdi? Yoksa Allah'a karşı yalan mı uyduruyorsunuz?" ayetine gelince onlar Osman'a şu soruyu sordular: -"Dur! El koyduğun topraklar konusunda sana acaba Allah mı izin verdi, yoksa Allah'a karşı yalan mı uyduruyorsun?" Osman okuduğu ayetlerin iniş sebeplerini söyledikten sonra, sözü edilen toprakların Ömer zamanında zekât develeri için ayrıldığını, kendisinin ise zekât develerinin artması nedeniyle toprakları genişlettiğini söyledi.

Mısırlılar ikna oldular ve geri döndüler

Mısırlılar Medine'den üç konaklık bir mesafe kadar uzaklaştıklarında yakınlarından siyahî bir kölenin geçtiğini gördüler. Onun hareketlerinden şüphelenen Mısırlılar köleyi yakalayıp sorgulamaya başladılar. Köleye nereye gittiğini sorduklarında önce Osman'ın, sonra da Mervan'ın kölesi olduğunu ve halife tarafından Mısır valiliğine gönderildiğini söyledi.

Üzerini aradıklarında Abdullah b. Sa'd'a yazılmış bir mektup buldular. Mektupta Mısır valisine görevine devam etmesi, ayrıca Muhammed b. Ebî Bekir başta olmak üzere Medine'den gelen isyancıların bazılarının öldürülmeleri, bazılarının da çeşitli şekillerde cezalandırılmaları ve hapsedilmeleri isteniyordu. Söz konusu mektubu götüren kişinin Ebû A'ver es-Sülemî olduğu kaydedilmektedir.

Mısırlılar sinirlenerek geri döndüler. Medine'ye girdiklerinde Hz. Ali'yi buldular ve ona şöyle dediler:

Allah'ın düşmanının hakkımızda şunu şunu yazdığını görmüyor musun? Allah, onun kanını helal kılmıştır; kalk, bizimle gel, ona gidelim.”

Hz. Ali şöyle dedi:

–“Vallahi ben sizinle gelmem.

Muhammed b. Ebî Bekir Temimoğullarını ve diğer kabilelerden taraftarlarını topladı. Bu arada Medine'den ayrılan Kûfe ve Basralılar da Mısırlılarla birlikte tekrar geri geldiler. Bir araya gelen asiler halifenin evini kuşattılar. Halife şimdi şiddetli bir kuşatmayla karşı karşıyaydı. Hz. Ali, Kûfe ve Basralılara:

O kadar uzaklaştıktan sonra siz niçin geldiniz?” diye sordu. Onlar gerçek niyetlerinin halifeyi azletmek olduğunu ifade ettiler. Konu Osman’a taşındığında o, mektubun kendisiyle ilgisi olmadığını söyledi.

Asiler şöyle dediler:

–“Nasıl olur da birisi kalkar ve senin köleni, senin zekât mallarından bir deve üzerine bindirip, ona bir mektup verir ve mektubu sana ait mühürle mühürleyip valiye gönderir ve senin bundan haberin olmaz? Sen ya gerçekten doğru söylüyorsun ya da yalan. Eğer yalan söylüyorsan haksız yere öldürülmemizi emrettiğin için görevi bırakman gerekir. Eğer doğru söylüyorsan zafiyet göstermenden ve bu şekilde işler çevirenlere karşı gaflet içinde olduğundan dolayı istifa etmelisin

İsyancılar açık bir şekilde Osman’ın hilafetten ayrılmasını istemekteydiler. Osman ise Allah’ın kendisine giydirdiği bu elbiseyi asla çıkarmayacağını, ancak tövbe edebileceğini ifade edince, asiler Osman halifelik görevinden çekilmedikçe ya da onu öldürmedikçe Medine’den ayrılmayacaklarını belirttiler. Hatta arkadaşlarının ve akrabalarının kendilerini engellemeye kalkışmaları halinde onlarla da çarpışacaklarını eklediler. Osman ise halifeliği terk etmektense ölümü tercih edeceğini,

ayrıca onlarla çarpışma konusunda hiç kimseye asla emir vermeyeceğini söyledi.

Mektubu Osman'ın yazmadığı kesinlik kazanınca, şüpheler Mervan b. Hakem üzerinde yoğunlaştı. Bunun zerine isyancılar Osman'dan Mervan'ı kendilerine teslim etmesini istediler. Ancak halife onu ldreceklerinden endişe ettiği için Mervan'ı onlara teslim etmeye yanaşmadı.

Hutbe vererek isyancılara seslendi

Ey asiler! Allah'a sığının, bütün Medine halkı sizin Reslullah'ın diliyle lanetlendiğinizi biliyor. Hatalarınızı iyilik yaparak düzeltmeye çalışınız." Halifenin bu sözleri zerine Muhammed b. Mesleme ayağa kalkarak Hz. Peygamber'in laneti konusunda şehadet ettiğini açıkladı. Ancak Hukeym b. Cebele onu zorla oturttu.

Ardından Zeyd b. Sabit ayağa kalkınca Muhammed b. Eb Kuteyr zor kullanmak suretiyle onu oturttu. Bu kişisel çekişmelerden sonra isyancılar ayaklandılar. Mescid karıştı ve yaşanan arbeye içinde hırpalanan Osman bayıldı. Nihayet halife evine götürüldü.

Olayların iyice engellenemez boyuta geldiğini görünce kimse zarar görmesin diye Sa'd b. Eb Vakkas, Hüseyin b. Ali,

Zeyd b.Sabit ve Ebû Hureyre'nin bulunduğu bir kısım Medineli Müslüman Osman'ın evi önünde nöbet tutmak istediler Hz Ali bunun doğru olmayacağını belirtip izin vermedi.

Hz Ali Talha ve Zübeyir ile beraber Osman'a geçmiş olsun deyip konuşmaya gitti

Ümeyye oğullarından bir Gurup Osman'ın yanına gelmiş idi. HZ Aliyi görünce bu olanlardan onu suçlayıp

Bizi helâk ettin, Mü'minlerin emirine bunları sen yaptın. Allah'a yemin olsun ki, amacına ulaştığında dünyayı senin başına yıkacağız." Bu sözlere öfkelenen Hz. Ali yanındakilerle birlikte orayı terk etti.

Bu arada Abdullah bin Sad mısırdan bir ordu ile Osman'ı korumak için yola çıktı yolda Mısırdaki isyan olduğunu ve Muhammed bin huzeyfenin valiliğı işgal ettiğini öğrendi geri mısıra döndüler ama mısıra giremedi kaçıp Filistin'de saklandı.

Ömer Hz Aliye Talha dan yakındı isyancılar destek olacak hareketlerde bulunduğunu söyledi Talha Temim oğullarındandı kabiliyetinin yaptığını Beyan etti ticaretimiz kötü dedi paraya vurgu yaptı

Hz Ali sinirlenerek

Ey Talha senin de içinde olduğun bu iş nedir?" diye sordu. Talha yaptığı davranışın bıçak kemiğe dayandıktan sonra yapılacak türden davranışlardan olduğunu ifade edince. Yani açız artık para gerek Osman hep kendi kabilesini besledi dedi onlara beytül malı dağıttı bizi ihmal etti dedi

Hz. Ali beytülmale geldi ve kapıyı kırarak Müslümanlara mal dağıtmaya başladı. Hz. Ali'nin bu davranışı üzerine Talha'nın etrafında toplanan insanlar dağıldılar. Osman bu işten memnun oldu

Mervan b. Hakem kabilecilik açısından ciddi anlamda problemlı davranışlar sergilemeye devam etti. Osman'a gelerek hiç bir sorun olmadığını ve isyanları bittiğini anlatan bir hutbe ver dedi. Osman kabul etti. Bu yönde bir konuşma yaptı.

Osman tuzağa düşmüştü hemen Amr bin As atıldı. Osman'ı kesip atmaya ondan kurtulmaya kararlı idiler Uzatmak istemiyorlardı şöyle konuştu

Allah'tan kork ey Osman, sen birçok günah yüklendin, biz de seninle beraber aynı günahlara ortak olduk. Allah'a tövbe et ve Allah'a dön." şeklinde bir hitapta bulundu. Osman, Amr'a onu hırpalayacak şekilde bir karşılık verdi. Fakat farklı bir ses de

Amr'ı destekleyince, Osman ellerini kaldırıp: -"Allah'ım ben sana ilk tevbe edenlerden biriyim" dedi. Amr b. el-Âs bu olaydan sonra Medine'den ayrılıp Filistin'e gitti. O yola çıkarken Hz. Ali, Talha ve Zübeyr'e uğrayarak onlara, Osman aleyhinde konuştu. Ancak Amr bununla yetinmedi ve karşılaştığı herkesi halifeye karşı kışkırtmaya çalıştı. Amr b. el-Âs bu durumunu şöyle ifade etmektedir: "Dağ başlarında gördüğüm çobanlara varıncaya kadar herkesi Osman'ın aleyhinde sürekli kışkırttım."

Osman'ın karısı naile osmana tuzak kurulduğunu fark ediyordu Naile, Mervan ve diğer Emevî önde gelenlerinin Osman'a karşı gelişen başkaldırıyı alevlendirdiklerini düşünüyor, onların herhangi bir şekilde halifeyi yönlendirmelerine engel olmak istiyordu. Naile'nin müdahalesi Mervan'ı rahatsız edince atıştılar.

Osman Mervan'dan isyancılar ile konuşmasını istedi. Mervan bunu yaptı, ancak onun konuşması isyancıları yatıştırmak yerine adeta çileden çıkardı. Mervan b. Hakem kapıya çıktı ve asilere şöyle seslendi:

Size ne oluyor, sanki yağma yapmak üzere toplanmış gelmişsiniz. Sizi yüzleri çirkin insanlar, ne istiyorsunuz? Bizim iktidarımızı elimizden almak için mi geldiniz. Buradan çıkıp gidin.

Allah'a yemin olsun, bize saldırıp kastettiğiniz takdirde, bizden hoşlanmayacağınız şeyler göreceksiniz. Başınıza gelecek olanlardan da memnun olmayacaksınız. Evlerinize dönün. Vallahi biz şu anda elimizde bulundurduğumuz yönetim işinde asla mağlup olmayız

Mervan adeta onları azdırmağa ve bir an önce Osman'ı katlettirmeye çabalıyordu.

İsyancılar son kez Hz Alinin yanına gidip bu iş çileden çıktı dediler olanları anlattılar.

Hz Ali Osman'a gitti

Mervan'dan razı olan sen değil misin? O da seni dininden ve aklından saptırıncaya kadar senden razı değil mi? Sahibinin çekip getirdiği yere yönelen deve gibi onun elinde mi kaldın? Allah'a yemin olsun ki, Mervan ne din hakkında, ne kendisi hakkında herhangi bir görüşe sahiptir. Vallahi ben Mervan'ın seni bir bu tarafa, bir o tarafa çekip durduğunu görüyorum. Ben bu sözlerimden sonra bir sana gelip serzenişte bulunmayacağım. Sen itibarını kaybettin ve kendi görüşünü koruyamadın." dedi

Naile Osman'a sen hata ettin Aliyi dinleyecektin Mervan seni ölüme götürüyor dedi Osman pişman olup Aliye artık bu son sen ne dersen öyle hareket edeceğim dedi

Hz Ali ben artık sana dönmem diyerek reddetti

Mervan Naile'nin Osman'ı Aliye yönlendirdiği anlayınca onu Osman'ın yanında azarladı

Osman bu olay karşısında Mervan'a bir daha onu azarlama o bana en doğrusunu söyler dedi

Osman 0 gece tekrar Alinin yanına gitti Aliye rica etti yalvardı Mervan'ın iyice baş edilemez hale geldiğini söyledi

Giderken Aliye

Beni yalnız, yardımsız bıraktın. İnsanların bana karşı cesaretli olmalarına sebep oldun." dedi. Hz. Ali bu sitemi kabul etmedi. Osman'a insanları zararları dokunmasın diyerek sürekli ondan uzaklaştırmaya çalıştığını, onun da görüşmelerinde kendisini onayladığını ifade etti. Ancak bundan sonra halifenin yine Mervan'ın söylediği şekilde hareket ederek Hz. Ali'nin sözlerini kulak ardı ettiğini belirtti.

Osman Kendi hatasını biliyordu Aliden artık ümidi kesildi

Şam, Kûfe ve Basra valilerine mektuplar göndererek yardım talebinde bulundu. Halifenin bu isteğine ilk cevap gecikmeli de olsa Muaviye'den geldi. Herşeye rağmen Şam valisi Muaviye b. Ebî Süfyan, Habib b. Mesleme el-Fihri'yi; Basra valisi Abdullah b. Âmir, Mücaşî b. Mes'ûd es-Sülemî'yi; Mısır valisi Abdullah b. Sa'd, Muaviye b. Hudeyc'i Medine'ye gönderdi. Kûfe'den de Ka'ka' b.Amr'ın hazırladığı bir birlik yola çıktı.

Ancak Muaviye'nin Amacı Osman'a yardım etmek değildi O Osman'ı zaten gözden çıkarmış öleceğine kesin gözü ile bakıyordu Ordu çıkarmasındaki amaç olayların Osman öldükten sonra bir savaşa ve karmaşaya dönüşeceğini hesap etmesi idi

Tam bu durumda ordusu ile Medine'ye girecek isyanı bastırıp düzeni sağlayacak ve bir kahraman olacaktı o anda da işi oldubittiye getirip hilafete gösterilerek kabul edecekti. Tamda planı bu idi Muaviye'nin sadece Osman'ın ölüm haberini bekliyordu.

Ordusunu Şam sınırına bırakıp durumu kontrol için Osman'ın yanına geldi. Vakit kazanmaya çalışıyordu gecike bildiği kadar gecikti geri dönerken oyalandı.

İsyancılar artık iyice harekete geçmişti

Osman “Sizin istediğiniz kişileri göre ve getirip, istemediklerinizi görevden ekersem benim burada bulunmamın hiçbir anlamı kalmaz.” diyordu. Asiler, “Allah’a yemin olsun ki ya bu isteklerimizi yerine getirirsin ya da azledilir veya ldrlrsn.” şeklinde karşılık veriyorlardı.

Osman balkona çıkararak onları sakın olmaya ve vazgeçmeye davet etti. Ancak bu onlara tesir etmedi Osman’ın evinin kuşatmış beklemede idiler. Osman’ın suyunu kestiler.

Hız Ali Talha’ya haber verdi ona su götür dedi. Ancak suyu elinden almak isteyenler oldu ve tartışma çıktı özellikle Kendi kabilesi Ümeyye Osman’a su verilmesini istemedi çünkü Osman’ı artık gözden çıkardılar.

Osman Onlara yine nasihat ederek bazı iyiliklerinden bahsetti O sırada Malik el-eşter isyancılara Sanırım Osman sizi söz ile kandırmaya çalışıyor dedi.

Aişe Kardeşi Muhammed bin Ebu bekiri yanına çağırdı benimle hacca gel ve buradan uzaklaş dedi. Ancak Muhammed kabul etmedi. Bu Muhammed bin Ebu bekire bir parola idi

Asiler hac mevsimi münasebetiyle Hicaz’a gelecek olan Müslümanların kendilerini engelleyeceğinden ve ldrlebilecekleri ihtimalini anladılar endişe etmeye

başladılar. Bu nedenle ellerini çabuk tutup Osman'ı bir an önce öldürme kararı aldılar. Bu amaçla Osman'ın evine saldırdılar.

Bu kritik anlarda dahi Mervan tahrik unsuru davranışlardan geri durmuyordu.

Hasan b. Ali, Abdullah b. Zübeyr, Muhammed b. Talha, Mervan b. Hakem, Saîd b. el-Âs ve diğer bir grup kimse onlara engel olmaya kalkışınca aralarında çarpışmalar oldu.

Benû Leys kabilesinden el-Beya' adında birisi Mervan'ın üzerine atılarak ona bir darbe indirdi. Mervan da ona vurdu. Ancak boynundan aldığı darbe Mervan'ı ağır yaralamıştı. Yere düşen Mervan'ı öldürmek üzere Ubeyd b. Rifa'a ez- Zürekî ileri atıldı.

Bu arada İbrahim b. Adiy'in annesi ve aynı zamanda Mervan'ın sütannesi olan bir kadın araya girerek onu öldürülmekten kurtardı.

Kapıda yaşanan çarpışmalar esnasında Hasan b. Ali ve Muhammed b. Talha'ya ok isabet etti ve yaralandılar. Hz. Ali'nin azadlısı Kanber'in de başı yarıldı.

Hz Alinin Oğlu yaralanınca isyancılar korktu geri çekildi başka bir yolla eve girmeyi planladılar.

Halifenin evine bitişik olan Amr b. Hazm'ın evinden içeri daldılar. Osman'ı öldürmek için bir katil adayı seçmişlerdi. Bu adam halifenin yanına girdi. Osman bu şahsa yaşanan olayları İslâm adına ve kendi açısından değerlendirdi. Bundan etkilenen adam girişiminden vazgeçti.

İkinci katil adayı Leysoğullarından birisiydi. Onun girişimi de sonuçsuz kaldı. Bu defa Kureyş'ten bir katil adayı seçildi. Netice yine değişmedi. Osman'ın yanına giren en son Muhammed b. Ebî Bekir oldu. Muhammed b. Ebî Bekir'i karşısında gören Osman ona: -"Sana yazıklar olsun, sen Allah'a mı karşı geliyorsun, ona mı kıızıyorsun? Benim sana karşı işlediğim bir suç ya da yaptığım Bir haksızlık mı var?" diye serzenişte bulundu. Muhammed b. Ebî Bekir Osman'ı sakalından tutarak: -"Allah seni rezil etsin ey Na'sel." deyince Hz. Osman: -"Ben Na'sel değilim, ben Osman'ım ve mü'minlerin emiriyim." şeklinde karşılık verdi. Muhammed b. Ebî Bekir şöyle devam etti: -"Muaviye sana yaramadı, bn Âmir sana yaramadı mektupların bile sana bir fayda vermedi."

Bu sözlerden sonra Muhammed b. Ebî Bekir onu bırakarak dışarı çıktı. Temim suikastçılarına işaret verip öldürün dedi.

Kuteyre ve Sevdan b. Hımran ve el-Gâfikî isimli kişiler içeri girdiler. Elinde bulunan bir demirle Osman'a bir darbe indiren

el-Gâfikî ayağıyla da Kur'an-ı Kerim'i tekmeledi. Öte yandan Osman'ı öldürmek üzere kılıcını indiren Sevdan b.Hımran'a engel olmak üzere halifenin karısı Naile elini kaldırınca inen kılıç darbesi onun parmaklarını kesti. Böylece Sevdan Osman'ı öldürdü.

Yine isyancılardan Amr b. Hamik adında bir kişinin Osman'ın vefatından önce göğsüne oturmak suretiyle ona dokuz darbe indirdiği ve bu arada şöyle dediği rivayet edilir: "Bunlardan üçünü Allah için, geri kalan altı tanesini ona karşı beslediğim kinden dolayı vurdum."

Neticede oniki yıl halifelik yapan Osman h. 18 Zilhicce 35 / m. 17 Haziran 656 tarihinde seksen altı yaşındayken öldürüldü.

Muaviye'nin dilediği gibi büyük çapta bir iç çatışma ve savaş olmadı. Bu sebeple Muaviye oraya gelip kahraman olamadı.

Bu günlerde Filistin'de bulunan Amr b. el-Âs Medine'den gelen, bir adama oradaki gelişmeleri sordu. Bu şahıs Osman'ın öldürüldüğünü söyleyince Amr şöyle dedi: -"Bana Abdullah'ın babası derler. Ben bir yarayı kaşıdığımda onu mutlaka azdırırım. Dedi.

Bu olaylardan sonra Halk Hz Aliye varıp halife olmak zorundasın dediler Ve zorla biat aldılar Bir Gurup ise Osman'ın katilleri bulunup cezalarına kadar biz Aliye biat etmeyiz dediler.

Planları Tam tutmayan Muaviye yeni planlar üzerine durmaya başladı Hz Ali engelini ortadan kaldırmak zorunda kalacaktı. Yeni planı Ümeyye oğullarından olan Osman'ın kanını Talep ederek hak iddia etmek ve Aliye karşı bir isyan Hareketi başlatmak idi.

Bir Şeytan Yükseliyordu.

ŞAHİTLER VE KURBANLAR FİNAL

İBRAHİMİN KURBANI

Osman'ın öldürülmesinden sonra Müslümanlar yeni halife seçme girişimlerini başlatmışlardır. Bu görev için en kuvvetli aday olan Hz. Ali, gelen teklifi geri çevirmiş, Osman şûrâsının diğer üyeleri Hz. Talha, Hz. Zübeyr ve Hz. Sa' d b. Ebî Vakkâs da kendilerine yapılan taleplere olumsuz cevap verince, gerek Medineliler' in ısrarları, gerekse asilerin baskılarıyla Hz. Ali halife olmuştur. Ancak bazı Müslümanlar onun halifeliğini onaylamamışlardır.

Biat etmeyenler Sad b. Ebî Vakkâs, Üsâme b. Zeyd ve Abdullah b. Ömer; Hassân b. Sâbit, Mesleme b. Muhalled, Ebû Said el-Hudrî, Muhammed b. Mesleme, Numan b. Beşîr, Zeyd b. Sâbit, Rafi b. Hudeyc, Fudâle b. Ubeyd' dir.

Burada küçük bir detay verelim Aişe Temim Kabilesindendir. Yine Talha Temim kabilesindendir. Başlangıçta Hz Aliye Talha ve Zübeyir biat etmiş hatta Hz Ali kabul etmeyince onu zorlamışlardır.

Talha ve Zübeyir kısa süre sonra Mekkeye gitme bahanesi ile Medine'den ayrıldı O vakit Aişe de Mekke'den Hac bahanesi ile ayrılmış ve Osman'ın ölüm haberini almış geri dönmekte idi.

Talha, Zübeyir ve Aişe Medine'ye döndüklerinde Hz Aliye Biat etmediklerini ilan ettiler. Her ne oldu ise Talha ve Zübeyir Bu Medine'den ayrılış ve geri dönüş arasında tam tersi karar almışlar idi. Görülüyor ki Temim bir toplantı yapmış.

Bu sefer Aişe, Talha ve Zübeyir bizler Osman'ın katilleri bulunana kadar biat etmeyeceğiz davası ile meydana çıkmışlardı işin ilginç tarafı ise Aişenin kendi kardeşi ve temim örgütünün Bu olayın başkahramanı olmalarıdır. Eş zamanlı olarak Aynı dava ile ortaya çıkan birisi daha vardı o ise Muaviye idi. Osman'ın kanı sorulmadan kimse galiba olmaz demektedir. Görüldüğü gibi ortada bir ağız birliği mevcut ve bu işin planlı bir eylem olduğunu gösteriyor.

Biatten kaçınanlar arasında kendisini en çok sıkıntıya sokanlar, çekimser kalanlardan ziyade, biatlarıyla Osman'ın kanını ilişkilendirenler, yani biatlarını Osman'ın katillerinin cezalandırılmasına bağlayanlardır. Bu gruplardan ilki Aişe, Talha ve Zübeyir üçlüsünün organize ettikleri Cem el ashâbı, diğeri de Muaviye liderliğindeki Şamlılardır.

Hız. Ali' nin, halife katillerini bulması ve cezalandırması kolay değildi. Her şeyden önce Osman' ı öldürenler hâlâ Medine' de etkin durumdaydılar ve onlar halifeyi hep birlikte öldürdüklerini açıkça ilân etmişlerdir. Diğer taraftan Hız Aliden Osman'ın katillerinin cezalandırılmasını isteyenler, bu konuda kendisine destek olmadıkları gibi, ayrı siyasî gruplar oluşturarak yönetimden icraat beklemişlerdir.

Bu nedenle onlar, hukukî bir prosedürün tamamlanmasını talep eden değil, nazik durumdan istifade ederek farklı siyasî beklentilere girmiş gruplar görünümünü vermektedirler. Eğer böyle olmasaydı, halifeye biatten kaçınan ve biat için önceki halifenin katillerinin cezalandırılmasını isteyen Şamlılar ile Cemel ashâbının en azından kendi aralarında birlik oluşturmaları gerekirdi. Ancak onlar bir araya gelmedikleri gibi, bundan özellikle kaçınmışlardır. Bu da hem Cemel ashâbı, hem de Muaviye' nin, Osman' ın kanı görüntüsü altında aslında farklı siyasî niyet ve beklenti içinde olduklarına işaret eder.

Hız Ali ilk olarak valileri değıştirme yoluna girmiş ve Ensardan ve Kendi Kabilesinden yani haşimilerden valiler atamıştır. Daha evvelki yönetimler ensara ehemmiyet vermemiş idi.

Şama Sehl b. Huneyf el-Ensârî onun kardeşi Basra' ya gönderilen Osman b. Huneyf, Kûfe' de görevlendirilen Ebû Mesûd el-Ensârî, Medine valiliğine getirilen Ebû Eyyûb el-Ensârî ve Mısır' a tayin edilen Kays b. Sa' d b. Ubâde el-Ensârî, yönetimin Ensâr ayağını oluştururlar. Hz. Ali, kendi adına Kûfe'de asker toplanmasına bizzat engel olduğu için Ebû Mûsâ' yı azletmesinin ardından onun yerine yine Ensâr' dan Karaza b. Ka' b' ı görevlendirmiştir. Aynı siyasetin bir işareti olarak Hz Ali Cemel savaşına çıkarken de Ensâr' dan Ebû Hasen b. Abdiamr' ı Medine' de yerine vekil bırakmıştır.

Hz Ali, yönetimde Yemen asıllı Ensâr' a ağırlık vermesinin yanında Hz. Osman idaresinin baş muhalifi olan Kûfe Yemenîleri' ni de ihmal etmemiş, Güney Arabistan asıllı Umâre b. Şihab' ı Kûfe valiliğine getirmiştir. Ancak Kûfeliler' in talepleri ve özellikle Eşter' in (Mâlik b. el-Hâris) aracılığı ile pek gönüllü olmasa da- şehrin idaresine Yemenli Ebû Mûsâ el-Eş' arî' yi tayin etmiştir. Hz. Ali, ayrıca Kûfe' deki Yemenîler' in ileri gelenlerinden ve Osman' a karşı gerçekleştirilen ihtilâl hareketinin liderlerinden Eşter' i Musul, Nusaybin, Dârâ, Sincar, Amud, Heyt, Anat, Miyafarikin gibi bölgeleri içine alan Cezire' ye idareci tayin etmiş, ayrıca Amr b. el-Âs' ın Mısır' a hareket ettiği haberini aldıktan sonra onu üvey oğlu Muhammed b. Ebî Bekir' in yerine Mısır valiliğine getirmiştir.

Hız. Ali' nin otorite sağlama girişimlerinin önündeki en büyük engel, Şam vali-si Muaviye b. Ebî Süfyan' dır. Muaviye, Osman son dönemindeki olayların, halifenin öldürölmesine kadar gideceğini öngörmüş ve politik hedefini buna göre belirlemiştir. Nitekim Osman' ın gerçekleştirdiğı son valiler toplantısının ardından halifeyi Şam' a götürmek istemiş, dönüşünde de Talha, Zübeyr ve Hız. Ali' nin bulunduğı bir ashâb topluluğunu Osman hakkında uyararak, halifeye bir şey olması durumunda Medine' yi atlılarla dolduracağı tehdidinde bulunmuştur.

Muaviye Bu olaylarda En çok Temim örgütünü kullanmış ve büyük bor plan yapmıştır. Evvela hali hazırda Medine'de bulunan isyancılar içindeki Temim üyeleri 2 ye ayrılıp bir kısmı özellikle Aliyi desteklemiş ve Onun yanına sızmıştır. Diğer Gurup ise Ali Talha ve Zübeyir tarafına sızmış ve destek vermiştir.

Buradaki amaç iki tarafı da kızıştırmak idi. Nitekim de öyle olmuştur. Bu şekilde Cemel vakası meydana gelmiştir.

Hız Ali bundan evvel Şam'da ortaya çıkan başkaldırışı durdurmak ve Muaviye'yi itaat ettirmek için şama sefere hazırlanırken Birden cemel vakasının zuhur etmedi de yine Muaviye'nin Bir taktiğidir Bu şekilde Şam'da hazırlıkları tamam

etmek için zaman kazanmış ve hem de Hz Alinin kuvvetini yıpratmıştır.

Hız. Ali, Muaviye liderliğinde idareye bayrak açan Şamlılar üzerine harekât hazırlıklarına giriştiğı esnada, yine Osman' in kanını savunan yeni bir grupla karşı karşıya gelmiştir. Bunlar Aişe' nin himayesinde toplanmış olan Talha ve Zübeyr ile Ümeyyeliler' dir. Osman' in icraatını en çok eleştirenlerden olan Aişe, Talha ve Zübeyr' in Ümeyyeliler' le bir araya gelmiş olmalarının izahı kolay değildir. Çünkü bunlar önceki idareyi en çok eleştiren şahıslar arasında yer almaktadırlar. Başlangıçta Mekke' de toplanan bu grup daha sonra Hız. Ali' nin Basra valisi Osman b. Huneyf' i bu şehirden uzaklaştırmak suretiyle halifeye bayrak açmışlardır. Irak' taki bu meseleyi çözmeden Şam' a gitmenin doğru olmayacağını düşünen Hız. Ali derhal Medine' den harekete geçmiştir. Abdullah b. Selam, halifeye Medine' den ayrılmaması, aksi halde Müslümanlar'ın hâkimiyetinin ebediyen Medine' ye dönemeyebileceğı uyarısında bulunmuşsa da onu ikna edememiştir. Hız. Ali ile Cemel grubu arasındaki ki görüşmeler sonuç vermeyince savaş başlamıştır. 15 Cemaziyelahir 36/Kasım 656' da meydana gelen ve başta Hız. Talha ve Hız. Zübeyr olmak üzere her iki taraftan toplam 10 bin kişinin ölümüne sebep olan Cemel savaşı, o zamana kadar Müslümanlar' ın ilk büyük dahilî çatışmasıdır. Savaş neticesinde Hız. Ali Irak-Hicaz bölgesinde kontrolü sağlayabilmiş, ancak

buna karşılık birbirlerine kılıç çeken insanların artık birlik içinde yaşamaları, halifeye karşı savaşılmış olanların ona itaatkâr hale gelmeleri ihtimali ortadan kalmıştır. Cemel vakasında bir Gurup temimli aişe yanında olurken bir gurupta Hz Aliden yana durmuştur.

Ülkenin doğu bölgelerini görece de olsa itaat altına alan Hz. Ali, asıl hedefi olan Şam üzerine sefer hazırlıklarına yeniden başlamıştır. Askerî harekâta girişmeden önce bir kez daha Muaviye' yi itaate çağırmak istemiştir. Onun böyle bir niyeti olduğunu öğrenen Osman döneminin Hemedan valisi Cerîr b. Abdullah el-Becelî, itaat çağrısını muhtevi mektubu Muaviye' ye kendisinin götürebileceği teklifinde bulunmuştur. Halifenin en yakın adamlarından Eşter, Muaviye' ye yakın olması sebebiyle onun bu görev için uygun olmadığını söylemişse de Hz. Ali Eşter' i dinlememiş ve Cerir' in kendi adına Şam' a gitmesine izin vermiştir. Muaviye üç ay oyaladıktan sonra Hz. Ali' nin elçisini geri göndermiştir. Cerir, Şamlılar' ın halifeyle savaşmaya kararlı olduklarını haber verdiğinde, Eşter onu göndermenin yanlış olduğunu tekrar vurgulamış ve bunun kendilerine zaman kaybettirmekten başka bir işe yaramadığını ifade etmiştir. Cerîr, Eşter' in bu fikrini doğrularcasına Hz Aliden yanından ayrılıp Muaviye' ye katılmıştır.

Sıffin savaşı hazırlıklarını sürdürmesi esnasında Hz. Ali, Mısır idaresinde de sıkıntı yaşamıştır. Bu hadisenin müsebbipleri halifeye karşı siyasî ittifak oluşturan Amr-Muaviye ikilisidir. Onlar, Hz. Ali ile topyekün savaşa girmeden önce, Mısır' ı kontrol altına almak için siyasî bir komplo düzenleyerek dirayetli Mısır valisi Kays b. Sa' d b. Ubâde' yi görevinden azlettirmeyi plânlamışlardır. Hz. Ali, halife seçildikten sonra Mısır' a Kays b. Sa' d b. Ubâde el-Ensâri' yi tayin etmişti. Kays, Mısırlılar'dan halife adına biat istemiş, Heribta bölgesinde oturan Osman taraftarları dışındaki eyalet halkı valiye itaat etmişler, Heribtalılar ise, kendisini idarecileri olarak tanıyacaklarını bildirmişler, fakat halifeye biat hususunda muhayyer bırakılmalarını istemişler, Kays da onların bu taleplerine olumlu cevap vermişti. Muaviye bu durumu Kays aleyhine kullanmakta gecikmemiş Kays' ın kendilerine meylettiği şeklinde haberler yaymış, hatta onun ağzından yazılmış mektupları halka okutmuştur, ayrıca bunun Hz Ali tarafından duyulması için de özel gayret göstermiştir. Haber kendisine ulaşınca Hz. Ali çok şaşırılmış, iki oğlu ve Abdullah b. Cafer Hz. Ali' ye, gelen haberlerin doğru veya yanlışlığını tespit için Kays' a Heribta köyünde bulunan Osman taraftarlarına saldırma emri vermesini tavsiye etmişlerdir.

Bu emir geldiğinde Kays, onların Mısır ileri gelenleri olduğunu, kendisi ve idaresine bir zarar vermediklerini, eğer bir saldırı düzenlerse bunun yeni bir düşman kazanmak anlamına geleceğini bildirmiş, ancak Hz. Ali emrinde ısrar edince Kays, şayet kendisinin yönetime sadakatinden şüphe ediliyor ve karşı tarafa geçtiği düşünülüyorsa, görevinden azledilmesini ve yerine başka birinin tayin edilmesini istemiştir. Bunun üzerine Hz Ali Mısır'a Muhammed b. Ebî Bekir' i tayin etmiştir. Bu şekilde Muaviye' nin siyasî taktiği Hz. Ali' nin en önemli bürokratlarından birinin görevden alınması neticesini vermiştir. Mısır' da her yönden Amr ve Muaviye' ye denk ve onlarla baş edebilecek kapasitedeki Kays' ın alınıp, onun yerine tecrübesiz Muhammed b. Ebî Bekir' in tayin edilmesi, Şam tarafının Hz. Ali karşısında elde ettiği önemli bir avantaj olmuştur. Hz. Ali' nin, üvey oğlu Muhammed' i Mısır' a tayin etmesi kendisine başka sıkıntılar da getirmiştir. Muhammed, Hz. Osman' ı öldürmek üzere evine ilk önce giden kişi olarak tanınmıştır. Dolayısıyla bu icraat, Hz. Ali' yi, Osman' ın katillerini himaye etmekle suçlayan ve buna dayanarak bayrak açan Muaviye' nin eline muhalefet için yeni bir koz vermiştir.

Hız. Ali, biata yanaşmayan, üstelik halkı yönetime karşı kışkırtan Muaviye ile savaşmaktan başka bir çözüm yolu bulamayınca Şam' a doğru harekete geçmiştir. Her iki ordu 36 (656) yılı sonlarına doğru Sıffin' e doğru harekete

geçerek Zilhicce' in ilk günlerinde (Zilhicce 36/Mayıs 656) Sıffin ovasında denilen yerde karşı karşıya gelmiştir. Savaştan önce yapılan karşılıklı görüşmelerde önce Hz. Ali Şamlılar' ı itaate davet etmiş, sonuç alınamayınca başlayan çarpışmalar Zilhicce ayı boyunca devam etmiştir.¹¹⁴ Muharrem ayında iki taraf barış umuduyla savaşı bırakmışlar, bundan istifadeyle Hz. Ali yeniden sulh girişimlerini başlatmış, Şamlılar ise katiller kendilerine verilmedikçe halifeye itaat etmeyeceklerini yinelemişlerdir. Üstelik onlar katillerin teslimini istemenin ötesinde, halifenin şûrâ ile seçilmesini talep ettiler. Bu yeni talep, Şamlılar' ın artık halifenin konumunu tartışmaya açtıklarını göstermektedir. Daha önce katillerin kendilerine teslim edilmesi halinde Hz. Ali ' ye biat edeceğini söyleyen Muaviye, bu defa katiller teslim edilse dahi biata razı olmayacağını, Hz. Ali' yi halife olarak tanımadığını, bu sebeple yeni yöneticinin şûrâ ile seçilmesi gerektiğini talep ediyordu ki, bu görüşler Hz. Ali' ye karşı mücadele eden Muaviye' nin asıl hedefini açıkça ortaya koymaktadır.

Muharrem ayı geçmiş olmasına rağmen sulh mümkün olmayınca taraflar Safer ayının birinci günü tekrar savaşa başlamışlardır. Çarpışmalar esnasında Ammar bin yasir Muaviye askerlerince şehit edilmiştir. Özellikle Ammar b. Yasir' in ölümü Muaviye ordusu içerisinde büyük korku, endişe ve panik meydana getirmiştir. Zira onlar, Ammar'ı öldürmekle peygamberin sözü üzerine ki Yasiri azgın kâfir bir topluluk

öldürecek demiştir, büyük günah işledikleri ve kendilerinin âsî topluluk olduğunu düşünmeye başlamışlardır. Buna karşılık onun şehit edilmesi, Hz. Ali ordusunda olumlu tesir icra etmiş, Iraklılar kendilerinin hak yolda olduklarını düşünerek daha yürekten savaşmaya başlamışlardır. Şam tarafının kesin mağlubiyetiyle sonuçlanmak üzereyken Amr b. el-Âs' ın hilesi ile Muaviye ordusu Mızraklara Kuran takmış ve aramızda kuran hakem sun diyerek tahkime (hakem işine) davet başlatmışlardır. tahkim çağrısıyla savaş yeni bir boyut kazanmıştır.

Amr b. el-Âs' ın, Şamlılar' ı hezimetten kurtaracak çağrısı önceden plânlanmış bir hareket ve planın bir parçasıdır.

Hız. Ali, Sıffin' e sadece kendisine gönülden bağılı Kûfe ve Hicazlılar' la gelmemişti. Ordusunda binlerce Basralı vardı ki, bunların büyük bir kısmı Hız. Talha ve Hız. Zübeyr ile birlikte Cemel' de halifeye karşı savaşmışlardı. İşte bunlar Temim alanlarıdır. Ayrıca Cemel günü her iki gruba da katılmayıp daha sonra Irak ordusuna dâhil olan insanlar vardı. Bunun farkında olan Amr' ın başlattığı plân derhal tesirini göstermiş, Hız. Ali ordusunda, Sıffin savaşının sağladığı izafî birlik derhal parçalanmıştır. Temim ajanları hemen ordudan ayrılıp isyan etmiştir.

Harici hareketini de başlatan Muaviye'nin temim ajanlarıdır.

Tahkimcilerin lideri Eş' as b. Kays , Hz. Ali' ye insanların sulha razı olduklarını, şayet kabul ederse Muaviye' ye giderek Şamlıları'nın ne istediklerini kendilerine sorabileceğini söylemiş.

Eşas bin Kays Hz Ali Suikastçisi temim örgütü üyesi harici ibni mülceme yardım etmiş bir kişidir.

Tarihi kaynaklara göre Eş'as, İmam Ali'yi (a.s) ölümle tehdit etmişti. İmam Ali'nin (a.s) ona güvenmediği ve onu bir münafık olarak adlandırdığı söylenmektedir.

Eşas in oğlu Kays bin eşas İmam huseyine mektup yazıp ona hile kuran ve kerbalaya çağıran kişidir. Diğer oğlu Muhammed bin eşas kerbelada İmam Hüseyin şehir edenler içindedir. Yine İmam hasan zehirleyen Cade binti eşas qdındaki hanımıdır yani eşas bin kaysın kızıdır.

Eş' as, Muaviye' nin yanından döndükten sonra, Şamlılar'ın her iki taraftan seçilecek temsilciler vasıtasıyla meselenin görüşmeler yoluyla halledilmesini istediklerini, kendileri adına Amr b. el-Âs' ı seçtiklerini söylemiş, tahkim taraftarları da Irak tarafı için bu göreve Ebû Mûsâ' yı uygun gördüklerini ifade etmişlerdir. Hz. Ali ise, tahkimi kabul etmekle kendisine âsî olduklarını, hiç olmazsa bu hususta itaat etmelerini istemiş, Ebû

Mûsâ' yı görevlendirmeyi düşünmediğini, onun yerine İbn Abbas' ı ya da Eşter en-Nehaî' yi tercih ettiğini söylediye de, tahkimciler Ebû Mûsâ' dan başka hiç kimseye razı olmayacaklarını bildirmişlerdir. Hz. Ali, idaresi altındaki insanların kendi emir ve görüşlerini dinlememeleri üzerine iyice bunalmış vaziyette ümitsizliğe düşmüştür. Artık hem tahkimin kabulü, hem de kendisini temsil edecek hakemin tayinininde kontrolü kaybetmiş, Irak tarafı kendisini dinlemeyen kişiler tarafından yönetilmeye başlamıştır.

Tahkimciler hem Muaviye hem de Hz. Ali' ye aynı mesafede olduğu, yani tarafsız kaldığı gerekçesiyle Ebû Mûsâ' yı hakemliğe getirmişlerdir. Ancak onun, Hz. Ali' ye karşı tarafsız kaldığını söylemek doğru olmaz. Zira halifeyle arasında daha önce meydana gelen bazı hadiseler, onun tarafsızlığına gölge düşürür mahiyettedir.

Meselâ Hz. Ali, Cemel savaşına çıkmadan önce Kûfe valisi Ebû Mûsâ' ya haber göndererek ondan, orduya asker sevk etmesini isteyince, vali bu talebi yerine getirmek bir yana, şehir halkına fitneye bulaşmamaları, evlerinde oturmaları tavsiyesinde bulunmuş, dolayısıyla Hz. Ali' nin Kûfe' den beklediği asker yardımını almasına engel olmuştur. Hz. Ali, Kûfeliler' i savaşa katılmaya ikna etmek için sırasıyla Muhammed b. Ebî Bekir, Muhammed b. Cafer, Abdullah b. Abbas,

Eşter, oğlu Hasan, nihayet Ammar b. Yasir' i yollamış, ancak gidenlerin tüm gayretlerine rağmen Ebû Mûsâ' nın halka yaptığı çağrılar etkili olmuş ve halife buradan ancak on iki bin kişilik bir asker yardımı alabilmiş, bunun sonucunda halife Ebû Mûsâ' yı valilikten azletmişti. Çok yakın bir zamanda Hz. Ali ile aralarında böyle tatsız bir olay geçtikten sonra, Ebû Mûsâ' nın ona karşı hislerinden sıyrılarak tarafsız davranması ve onun haklarını savunması ne kadar mümkün olacaktır? Ayrıca Ebû Mûsâ' nın kabilesi olan Eş' arîler' in büyük bir kısmının Sıffin savaşında Muaviye' nin saflarında çarpışmış olmaları da, onun tarafsızlığını gölgeleyen bir başka etkidir. Neticede Hz. Ali, tahkimde, razı olmadığı biri, üstelik yakın dönemde görevinden azlettiği bir valisi tarafından temsil olunmak durumunda kalmıştı ki, bu şartlarda halifenin hukukunu koruyan bir kararın çıkması ihtimali çok düşüktür.

Hz Aliyi Hakem olayına ikna eden eşasın Temim örgütünde olduğu ve Muaviye için ajanlık yaptığı olayları plana çektiği bir hakikattir. Yine hakem olayında Hz Aliye aranan Ebu Musa temim örgütü üyesidir. Yine Amr bin As bu örgütün faal bir militanıdır.

Tahkimname gereğince hakemler bir yıl sonra Ezruh' ta bir araya gelmişler-dir. Görüşmelerde Şamlılar' ı temsil eden Amr b. el-Âs' ın asıl stratejisi, Muaviye' nin halifeye isyanında haklı olduğunu ispat, ikinci olarak da Hz. Ali' nin hukukî durumunu

şüpheli hale getirmek olmuştur. Bunlardan birincisini sağlamak için Amr, müzakerenin başlangıcında Osman' ın mazlum olarak öldürüldüğünü, maktulün kanını dava etmenin onun yakınlarının dolayısıyla Muaviye' nin hakkı olduğunu Ebû Mûsâ' ya kabul ettirmiş, ikinci olarak, Hz. Ali' nin halifeliğini şüpheli hale getirmek amacıyla, onu Osmanın katillerinden biri, en azından katilleri ordusunda barındıran kişi olarak takdim etmek ve suçlu duruma düşürmek istemiştir. Görüşmeler neticesinde Amr ilk hedefine ulaşarak Ebû Mûsâ' yı, halifeliğini şaibeli gösterdiği Hz. Ali' nin azledilmesine ikna etmiştir. Ebû Mûsâ, Hz. Ali' nin haklarını savunmaktan ziyade, ümmetin sözde tekrar harbe dönmemesini hedef edindiği için, halifenin azledilme düşüncesine pek itiraz etmemiştir. Hakemler, Hz. Ali' yi azlettikten sonra boşalan halifelik makamına kimi getireceklerine karar veremeyince, Hz. Ali ve Muaviye' yi halifelikten uzaklaştırdıklarına ve ümmetin yeni idarecilerini şûrâ ile seçmesine karar verdiklerini ilân etmeye karar vermişlerdir. Bu sonuç tabîi olarak Hz. Ali' nin halifelikten indirilmesi anlamına gelmektedir.

Bununla birlikte Ebû Mûsâ' nın, her iki adayın da halifelik makamından uzaklaştırıldıklarını duyurmasından sonra Amr' ın ayağa kalkarak, kendisinin de muhatabına katıldığını, ardından da Muaviye' nin halifeliğini ilân ettiğini bildirilmektedir.

Bundan sonra Hz Ali daha çok başına bela edilen temim ajanlarının çıkardığı isyanlarda uğraşmak zorunda kalmış sürekli Hz Aliyi oyalamışlar ve Muaviye bu esnada giderek güçlenmiştir Hz Ali her ne kadar Muaviye üzerine gitmek istesede etrafına sinek gibi çöken ajanlardan haricilerden fırsat bulamamıştır.

Harici hilesi şöyledir

Hakemlerin anlaşmayı imzalaması üzerine Eş'as anlaşma metnini kimseye danışmadan askerler arasında okumaya başladı. Askerlerin pek çoğu ve özellikle Temîm kabilesine mensup olanlar, "lâ hükme illâ lillâh" (hüküm ancak Allah'a aittir) sloganıyla anlaşmaya karşı çıktılar. Halife Ali'nin bütün açıklamalarına rağmen başlangıçta savaşın durdurularak hakeme başvurulması hususunda ısrar eden bu kişiler öyle anlaşılıyor ki pişmanlık duymaya başlamıştı. Onlar, savaşa haklı olarak girdikleri inancını taşıdıkları halde bu defa bozguna uğramış ve haklılıklarında şüpheyi düşmüş bulundukları intibahına kapılmışlardı. Bunun üzerine anlaşmayı bozması ve tövbe ederek tahkîmi reddetmesi hususunda halifeyi ikna edemeyince onu terkedip Kûfe yakınındaki Harûrâ'ya çekildiler ve böylece ilk Hâricî zümreyi oluşturdular. Görüldüğü gibi harici oluşumu direk temim örgütü hareketidir.

Harûrâ'da toplanan 12.000 dolayındaki Hâricî, Sıffîn'de Hz. Ali ordusunun sol kanadına kumanda eden Şebes b. Ribî et-Temîmî'yi askerî kumandan, Abdullah b. Kevvâ el-Yeşkürî'yi de namaz kıldırmak üzere imam seçtiler ve idareyi ellerine aldıktan sonra bundan böyle İslâmî hususların şûra yoluyla icra edileceğini, biatın Allah'a olduğunu ve iyiliğin emredilip kötülüğün yasaklanacağını ilân ettiler.

Muaviye temim örgütü ile ortaya çıkardığı bu harici oluşumunu Hz Alinin başına bela etmiş sadece bela etmek ile kalmamış birçok kişiyi bu hareketle öldürmüştür. En büyük suikastı ise Hz Aliye olmuş bunun sonunda Hz Ali şehit edilmiştir.

Hz Alinin katili suikastçı temim örgütü üyesi ve harici ibni mülcemdir. Osman'ın katlinden sonra Hz Ali yanına yerleşen Temimli guruplar içinde yer almış ve casus olarak Hz Ali yanına sızmıştır.

Mülcem Sıffîn'de Hz. Ali'nin saflarında savaştı, fakat Muaviye tarafından Planlanan tuzak ile Hakem Vak'ası'ndan sonra diğer Hâricîler'le birlikte ona karşı cephe aldı.

İbn Mülcem, Nehrevan Savaşı'nda (38/658) canını kurtaran Hâricîler'den Bürek es-Sarîmî ve Amr b. Bekir (Bükeyr) et-Temîmî (Zâzeveyh) ki temim örgütü yetkililerindendir, Mekke'ye

giderek 39 (660) yılında hac yaptı. Orada Hz Aliyi nasıl öldüreceklerini planladılar. Sözde Amr bin As ve Muaviyeye de suikast yapacakları fikri ortaya atılmıştır. Elbette bu söylenti planın bir parçasıdır.

İbni mulcem ilk seferde suikastı başaramaz yine temim örgütü üyesi katami bin şiche adlı kadına rastlar kadın onu kendine aşık eder. Sonra evlenme şartı olarak Aliyi öldürmesini ister. Çünkü kataminin hem babası hemde kardeşleri temim örgütü üyesidir ve Hz Ali Onları Nahrevan savaşında öldürmüştür. İntikam almak istemektedir.

Tabi burada örgütsel bir planlama ve faaliyet görülmekte. Aşk mevzu hikâye muhtemeldir ibni mulcem örgütten destek almaya gitti ve Katami örgüt yetkilisidir. Örgütte emir olarak Muaviye'den finanse olmaktadır.

Daha sonra Katâmi, İbn Mülcem'e yardım etmesi için kabilesinden Verdân b. Mücâlid adında birini bulur; İbn Mülcem de Benî Eşca'dan Şebîb b. Becere adlı bir Hâricî'nin kendilerine katılmasını sağlar. Olaydan önceki gece İbn Mülcem ve yardımcıları, Kûfe'deki el-Mescidü'l-a'zam'da itikâfa çekilmiş bulunan Katâmi'yi ziyaret ederler. Daha sonra da zehirli kılıçlarını kuşanarak Hz. Ali'nin sabah namazını kıldırma için çıkacağı evinin kapısının karşısına yerleşirler. Halife görünür

görünmez Şebîb ona saldırır. Fakat kılıcı kapının pervazına çarpar ve hedefini bulamaz; o da kaçarak kalabalığa karışır. Aynı şekilde Verdân da kaçır ve eve döner; ancak orada durumundan şüphe eden bir yeğeni tarafından öldürölür. Tek başına kalan İbn Mülcem, “Hüküm ancak Allah’a aittir ey Ali, ne sana ne senin adamlarına!” diyerek Hz. Ali’yi başından yaralar. Kaçmaya teşebbüs ederse de Ebû Edmâ el-Hemdânî tarafından yere düşürölür. Daha sonra da evine götürölümüş olan Hz. Ali’nin huzuruna çıkarılır. İbn Mülcem Hz. Ali’ye, kılıcını kırk gün süreyle bilediğini ve Allah’tan kendisine insanların en şerîrini öldürmeyi nasip etmesini dilediğini söyleyince Hz. Ali de -eğer kısas gerekirse- onun bu kılıçla öldürölmesi emrini verir ve böylece onu insanların en şerîri olarak gördüğünü ima etmiş olur.

İbni mulcemin yine temim örgütü üyesi Muaviyenin örgüt bağlantısı eşas bi Kays ile suikasta önce görüşmüş Eş’asın hatta o gece İbn Mülceme sökerken ona, “Şafak senin için söktü” şeklinde bir söz söylemiştir. Bu sözü duyan Hucr b. Adî suikastla ilgili olduğunu sezmiş ve Hz Aliyi ikaz etmek istemişse de geç kalmıştır. Daha sonra da Hucr’ün Eş’as’a, “Onu öldürdün ey tek gözlü!” dediğı rivayet edilir.

Hz. Ali’nin kaderini önceden bildiğini, Kûfe’ye gelip yerleşen İbn Mülcem’in niyetini ve onun kendisini öldüreceğini sezdiğini,

fakat ölümden korkmayıp Allah'ın kaderine teslim olduğunu rivayet eder.

Hz. Ali, aldığı yaranın tesiriyle iki gün sonra vefat etmiştir; ancak her iki tarih de cumaya rastlamamaktadır. Genellikle kaynaklar, İbn Mülcem'e verilecek ceza hakkında Hz. Ali'nin her zaman olduğu gibi titiz davrandığını, eğer yaşarsa cezasını kendisinin takdir edeceğini, ölmesi halinde ona kısıstan başka bir şey uygulanmamasını, hatta affını istediğini belirtirler. Sonuçta İbn Mülcem Hz. Ali'nin vefatının ardından öldürülmüş ve cesedi yakılmıştır.

Böylelikle Şahitler Şahit olmuş ve KURBANLAR Kurban olmuştur.

Hz Ali Kendi Yolunda Olanların Olacakların Hak Âşıklarının Tüm Borçlarını Peşinen Ödemiştir. Elhamdülillah.

Bu Sebepten Biz Aliden Başka Kâbe Bilmeyiz.

BU KİTAP 110 SAYFA İLE TAMAM OLDU ŞAHİTTİR